

Budget 2017 med plan 2018-2019, Kultur- och fritidsnämnd

2016-08-26

KFN 2015/0140, 2016-09-08

Innehållsförteckning

1 Kultur- och fritidsnämnd.....	4
1.1 Inledning.....	4
1.2 Mål.....	4
1.3 Ekonomi (budget).....	11
1.4 Förslag till budget 2017.....	13
1.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	14
1.6 Utmaningar inför framtiden.....	15
1.7 Prestationer och nyckeltal.....	15
1.8 Uppdrag.....	15
2 Nämnd och administration.....	17
2.1 Inledning.....	17
2.2 Mål.....	17
2.3 Ekonomi (budget).....	18
2.4 Förslag till budget 2017.....	19
2.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	19
2.6 Utmaningar inför framtiden.....	20
3 Anläggningar.....	21
3.1 Inledning.....	21
3.2 Mål.....	21
3.3 Ekonomi (budget).....	27
3.4 Förslag till budget 2017.....	30
3.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	31
3.6 Utmaningar inför framtiden.....	31
4 Föreningsstöd.....	33
4.1 Inledning.....	33
4.2 Mål.....	33
4.3 Ekonomi (budget).....	35
4.4 Förslag till budget 2017.....	36
4.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	37
4.6 Utmaningar inför framtiden.....	37
5 Fritidsgårdar och Ungt Fokus.....	39
5.1 Inledning.....	39
5.2 Mål.....	39
5.3 Ekonomi (budget).....	44

5.4	Förslag till budget 2017.....	45
5.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	45
5.6	Utmaningar inför framtiden.....	45
6	Bibliotek.....	47
6.1	Inledning.....	47
6.2	Mål.....	47
6.3	Ekonomi (budget).....	51
6.4	Förslag till budget 2017.....	52
6.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	52
6.6	Utmaningar inför framtiden.....	52
7	Kulturskola och kulturstöd.....	54
7.1	Inledning.....	54
7.2	Mål.....	54
7.3	Ekonomi (budget).....	57
7.4	Förslag till budget 2017.....	60
7.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	60
7.6	Utmaningar inför framtiden.....	60
8	Träffpunkt Enebyberg.....	63
8.1	Inledning.....	63
8.2	Mål.....	63
8.3	Ekonomi (budget).....	65
8.4	Förslag till budget 2017.....	66
8.5	Omprioriteringar för att nå nämndens mål.....	66
8.6	Utmaningar inför framtiden.....	66

1 Kultur- och fritidsnämnd

1.1 Inledning

Förvaltningschefen har ordet:

"I kommunen pågår nu ett programarbete för utveckling av centrala Danderyd där tunnelförläggning av E18 samt en ny stadsdel kan bli möjliga i centrala Danderyd. Långsiktiga analyser tas fram utifrån olika befolkningsscenarioer, vilket ställer krav på investeringar inom förskola, skola, äldreomsorg och kultur och fritid. Inom ramen för Mörby centrum projektet pågår nu ett arbete som innefattar såväl verksamhetsutveckling som ställningstagande till lokalbehov för bland annat bibliotek, kultur och kundtjänst. En annan utmaning gäller mottagande av nyanlända flyktingar där kultur- och fritidsverksamheten har en viktig roll, med det stora engagemang som finns inom föreningslivet.

Förvaltningens förslag till driftbudget 2017 om 92,0 mnkr ligger 0,8 mnkr över den ram som kommunstyrelsen föreslagit om 91,2 miljoner kronor. Förslag till investeringsbudget för år 2017 ligger på 9,1 miljoner kronor, vilket är 6,7 miljoner kronor under preliminär ram om 15,8 miljoner kronor."

1.2 Mål

Inriktningsmål	2016	2017
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser		
Budget Se kommentarer nedan under rubriken "Verksamhetens starka och svaga sidor".		
Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.		
Budget Ambitioner kommande budgetperiod: <ul style="list-style-type: none">Fortsatt underhåll av anläggningarna med fokus på ishallarnas statusNy servicebyggnad på Stockhagens IP Styrkor: <ul style="list-style-type: none">Höga och stabila omdömen över snitt i SCB:s MedborgarundersökningBesiktning vartannat år av utomstående konsultUpprättande av årlig underhållsplan Svagheter: <ul style="list-style-type: none">Några äldre lokaler som kräver mycket underhåll. Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: <ul style="list-style-type: none">Genomföra underhålls- och investeringsplan		
Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa.		
Budget Ambitioner kommande budgetperiod: <ul style="list-style-type: none">Främjande insatser för spontanidrottÖkad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningSe över äldres möjligheter att besöka anläggningarna Styrkor: <ul style="list-style-type: none">God service avseende kommunala och föreningsdrivna anläggningar, sjöisar, stranbad, motions- och ridspårHöga och stabila omdömen över snitt i SCB:s Medborgarundersökning		

Inriktningsmål	2016	2017
<p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hög belastning på anläggningarna under attraktiv föreningsstid kvällar och helger • Saknas utomhus bad för personer med funktionsnedsättningar • Mörbybadet är i behov av total renovering alternativt nybyggnation <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tillgänglighetsanpassa något av utomhusbaden • Beslut i fastighetsnämnden avseende Mörbybadet • Översyn av motions- och ridspår fortsätter • Delta i planeringsarbetet beträffande sporthall i Enebyberg 		
<p>Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion</p>		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa att breddverksamheten inte missgynnas i förhållande till elitsatsningar • Förbättra förutsättningarna för fritidsaktiviteter för ungdomar med funktionsnedsättning • Dialog med föreningslivet avseende frågor som behandlar värderingar inom idrotten • Involvera föreningslivet i Ungt Fokus nätverk <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal sammankomster och deltagarkryss är högre än i snitt i länet • Bidrag till 13-16 år är dubbelt • Lokal- och hyresbidrag till föreningar som har "egna" anläggningar. <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedåtgående trend i Danderyd och generellt i riket att ungdomar inte lockas i samma utsträckning som tidigare av föreningslivet <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bistå föreningarna att utveckla verksamheten utifrån SISU:s "Bättre IF" 		
<p>Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.</p>		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flera tjejer och nya grupper ska hitta till fritidsgårdarna • Öka ungdomars möjligheter att påverka programinnehåll • Möta de barn och ungdomar som inte åker bort på semester <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unik kunskap om vad ungdomar gör och vilka behov de har • Flexibilitet i arbetsgrupp och arbetssätt för att snabbt kunna bemöta ungdomstrender och nya ungdomsnormer • HBTQ-certifierad verksamhet • God kunskap om vilka sociala medier ungdomar använder <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avsaknad av mötesplats/fritidsgård för att möta ungdomar från Mörbyskolan • Slimmad personalgrupp gör att besök och samarbete med skolor och lokala föreningar inte kan fortgå i önskad utsträckning <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samarbete med kranskommuner som ska leda till samarbetsprojekt • Ett större delaktighetsprojekt per gård • Speciell satsning på kvällar och helger 		
<p>Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.</p>		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidra till en fortsatt minskning av användandet av tobak och alkohol samt bryta trenden med den ökade 		

Inriktningsmål	2016	2017
<p>narkotikaanvändningen främst cannabis</p> <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lång tradition av välfungerande samverkan mellan ungdomsaktörer • Återkommande livsstilsundersökningar sedan 2004 • Goda möjligheter att delta då skolor och föräldraföreningar har informationsträffar • Ett påbörjat samarbete med idrottsföreningar • Gott samarbete med externa aktörer såsom länsstyrelsen och centrum för alkohol- och drogupplysning <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Användningen av sociala medier, film och alternativa kommunikationsvägar är underutvecklade • Strukturerat samarbete med årskurs 4-6 saknas • Ungdomarna själva involveras för lite i arbetet mot droger • Få personella resurser <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förbättra metoderna för att kommunicera och samarbeta med viktiga målgrupper • Undersöka om det finns behov av förstärkt kvalitetssäkring av ANDT-undervisning i skolan • Fortsätta följa utvecklingen och fortbilda personal främst vad gäller cannabis • Utveckla metoder mot snusning 		
<p>Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.</p>		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ökad tillgänglighet genom utökade öppettider, fysiskt tillgängliga lokaler och välutvecklat webbverktyg • Barn, unga, äldre och personer med funktionsnedsättning erbjuds medier och aktiviteter som är anpassade för målgruppen • Biblioteken rustar sig för att möta behoven hos en ökad mångkulturell befolkning <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteken har lyckats med de senaste årens läsfrämjande aktiviteter • Ett bibliotek i varje kommundel bidrar till god tillgänglighet • Starkt stöd från föreningsliv och vänföreningar • Välutbildad personal med god kunskap om kommunen <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dagens placering av biblioteket i Mörby • Avsaknad av vänförening i Mörby • Svårigheter att nå ut med och marknadsföra utbudet • Djurholms bibliotek är inte fysiskt helt tillgängligt <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bibliotekets öppettider i Mörby ska ytterligare ökas • MerÖppet skall införas i Enebyberg • Ny webbportal med större medborgarfokus och bättre marknadsföringsmöjligheter • Samarbete med information Danderyd med fler utvecklas • Aktivt arbete i planeringen av bibliotekets och kulturens plats i nya Mörby centrum 		
<p>Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.</p>		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Danderyds kulturscener ska möjliggöra för eleverna att göra framträdanden • Kulturskolan ökar sitt samarbete med fritidsgårdarna • Ett större utbud av publika arrangemang från kultur- och musikskolorna <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stort utbud av ämneskurser • Kultur- och musikskolorna håller hög kvalitet 		

Inriktningsmål	2016	2017
<p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svagt samarbete mellan musikskolorna • Kulturskolan saknar anpassade undervisningslokaler i skolorna <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marknadsföra och erbjuda kulturens scener för kulturaktiviteter • Öka utbudet av kulturaktiviteter för funktionsnedsatta ungdomar • Förvaltningen engagerar i högre grad elever från kultur- och musikskolorna i samband med arrangemang • Kulturskolan utbud utökas och utvecklas i riktning mot dagens ungdomsmusik 		
Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunens aulor utrustas och erbjuds som scener för kulturlivet • Biblioteken intensifierar arbetet med att vara en kulturell mötesplats • Kulturcentrum i nya Mörby blir en bas med förbättrade möjligheter. • Årligen starta minst två nyskapande kulturprojekt för ungdomar <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starkt och stabilt föreningsliv • Näringslivet sätter värde på kultur och bidrar ofta genom sponsring • Ett stort antal aktiva kulturarbetare i kommunen • Kulturmiljön är välbevarad och spelar stor roll för livskvalitén • I medborgarundersökningen får utställnings- och konstverksamheten omdömen över snitt <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medborgarna känner inte till det lokala kulturutbudet • Medietäckningen är svag • I medborgarundersökningen får teater- och konsertverksamhet ett omdöme under snitt <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta fram en marknadsföringsplan med ett större användande av sociala medier för kulturaktiviteter. • Kulturcentrum i nya Mörby står klart 2019 och ger förbättrade möjligheter till konstutställningar, teater- och konsertevenemang • I samarbete med andra kommunala verksamheter skapas en eller flera kulturstigar • Kulturskyltar längs Roslagsbanan uppdateras i samarbete med närliggande kommuner 		
Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Söka möjligheter att skapa generationsöverskridande aktiviteter <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhet från 0-100 år som bedrivs av olika huvudmän i gemensamma lokaler <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förutsättningar finns men allt för få tillfällen skapas för generationsöverskridande aktiviteter • Trånga lokaler <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datautbildning - yngre lär äldre • Konst och form över generationsgränser 		
Frisk luft		
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta omställningen för att bli fossilbränsleoberoende • Stödja tekniska kontoret beträffande uppsättning av laddstolpar • Undersöka möjligheten att utfasa fossilbränsle drivna arbetsfordon 		

Inriktningsmål	2016	2017
<p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flertalet åtgärder har vidtagits för att energieffektivisera ishallarnas kylkompressorer • Två oljepannor har ersatts med luft/vatten-/värmepumpar • Den nya ispisten i ishallen i Stockhagen innebär lägre energiåtgång <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svårigheter att mäta effekter av gjorda energieffektiviseringar • Då föreningarna installerar uppvärma konstgräsplaner ökar energianvändningen <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En oljepanna på Stockhagen kommer att ersättas 2017 • Utreda om det är möjligt att avveckla oljepannan på Enebybergs IP • Utbilda personal i energieffektiv anläggningsdrift • Installera elmätare • I samarbete med tekniska kontoret använda totalmetodikmetoden för att få så många lönsamma energieffektiviseringar som möjligt 		
Friskt vatten	—	●
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersöka om det är möjligt att fasa ut konstgödsel och hitta miljövänligare alternativ <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jordanalyser görs för optimal användning av konstgödsel på naturgräsplaner • Vattenprover tas varje år vid sex stycken sjö- och strandbad <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimulera föreningsdrivna anläggningar att i större utsträckning köpa in miljövänliga produkter <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mekanisk borttagning av exempelvis vattenpest vid Rösjön • Miljöstyrning i nyttjanderättsavtal 		
Biologisk mångfald	—	●
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skötsel och gallring för att främja artrikedom i samverkan med kommunens ekologiska kompetens • Grönstruktur ska vara med i process, projektering och mallar för anläggningsarbeten • Biblioteken stöttar kommunens miljöarbete genom att sprida kunskap och information till allmänheten <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bibliotekens verksamhet bygger på återvinning <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förvaltningen saknar egen kompetens inom området <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anläggningarna upprättar rutin för samverkan med tekniska kontoret • Använda lista på bra växtval vid plantering på anläggningarna • Biblioteken arrangerar föredrag med miljöteman och presenterar relevanta böcker i ämnet 		
God bebyggd miljö	—	●
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samverka med tekniska kontoret och med föreningar som nyttjar anläggningarna <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matavfall sorteras och elektronik körs till återvinningscentral <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plast, metall, papper och kartong sorteras ej <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I samverkan med tekniska kontoret upphandla insamlingsentreprenör 		

Inriktningsmål	2016	2017
Gifrfri miljö	—	●
<p>Budget</p> <p>Ambitioner kommande budgetperiod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vid skötsel av anläggningar ska användningen av kemikalier så långt som möjligt fasas ut eller bytas ut mot miljövänligare alternativ • Ökad andel ekologiska livsmedel på fritidsgårdarna • Samtliga verksamheter blir aktiva kravställare beträffande miljökrav i samband med upphandlingar <p>Styrkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Få kemikalier på anläggningarna som inte är miljövänliga • Fritidsgårdarna kan inte följa upp andelen ekologiska livsmedel <p>Svagheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimulera föreningsdrivna anläggningar att i största möjliga mån använda miljövänliga alternativ • Fritidsgårdarna ställer krav på leverantörer att rapportera andel ekologiska livsmedel • Förvaltningen saknar egen kompetens när det gäller att ställa miljökrav vid upphandling <p>Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anläggningarna inventerar och upprätthåller handlingsplan för en giftfri miljö • Miljöstyrning i nyttjanderätts- och driftavtal • Använda rutin för miljöanpassad upphandling 		

Starka och svaga sidor per verksamhet

Kommentarer kring inriktningsmålet om kostnadseffektivitet

Det är generellt svårt att finna relevanta och jämförbara nyckeltal inom kultur- och fritidsområdet och då i synnerhet för att studera kostnadseffektivitet. Svårigheter uppstår såväl i jämförelse med andra som med sig själv över tid. Kommuner är olika organiserade framför allt inom kultur- och fritidsområdet som i all väsentlighet är en för kommunerna frivillig verksamhet. Att göra kostnadsjämförelse mellan år i den egna verksamheten är även det nog så svårt då varje år innebär såväl planerade som oplanerade verksamhetsförändringar främst då avseende kapital- och personalkostnader men även lokaler som byter "huvudman".

Huruvida verksamheten är kostnadseffektiv bedömer förvaltningen genom att ställa nedanstående tre frågor:

- Tillhandahåller verksamheten aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade?
- Ger medborgarna verksamheterna goda omdömen?
- Bedrivs verksamheten inom givna budgetramar?

Anledningen till frågeställningarna är att en verksamhet kan bedrivas till låg eller hög kostnad per invånare och detta är en vanlig jämförelse bland annat via de jämförelsetal som årligen publiceras av SCB i form av kostnad per invånare. En hög eller låg kostnad ger i sig själv ringa information beträffande kostnadseffektivitet om man inte också ställer den i relation till vilken service/utbud som medborgarna erbjuds, hur medborgarna nyttjar tillhandahållna aktiviteter/tjänster samt hur nöjd man som medborgare är med verksamheten. Det vill säga vilket värde får medborgarna för sina skattepengar? Eftersträvansvärt är givetvis "Billigt och Bra"

STYRKOR

Anläggningar:

- En väletablerad idrottsanläggning i varje kommunedel.
- Enligt SKL:s anläggningsenkät 2015 har Danderyd hög tillgång, över snitt i länet, till 11-manna spelplaner såväl beträffande konst- som naturgräs. Detsamma gäller tillgången till ishallar.
- Stabila besöks siffror på inomhusbaden om än något vikande 2015.

- Enligt kommunens kvalitet i korthet 2015 ligger öppethållandet i simhallen strax över snitt för länet.
- I SCB:s medborgarenkäter våren 2016 får verksamheten stabila och höga omdömen över snitt. Detta gäller såväl anläggningarnas öppettider och skötsel som belysning i motionsspår.
- Tradition av god budgetföljsamhet. Undantag utgörs av extraordinära händelser.

Föreningsstöd:

- Egna mätningar visar att nyttjandegraden i kommunens sporthallar är hög.
- Enligt statistik 2015 från Riksidrottsförbundet är antalet deltagartillfällen högre än snitt i länet för samtliga åldersgrupper.
- Ett högt deltagande i ledarledda aktiviteter/träningar bekräftas av Livsstilsstudien 2016.
- Tradition av god budgetföljsamhet.

Fritidsgårdar och Ungt Fokus:

- Tre väletablerade fritidsgårdar.
- Tradition av god budgetföljsamhet.

Bibliotek:

- Ett väletablerat bibliotek i varje kommunedel.
- Av Kungliga bibliotekets statistik 2015 framgår att besöksantal, utlåning samt aktiviteter för barn och unga ligger över snitt för länet.
- I SCB:s medborgarenkät får verksamheten fortsatt höga och stabila omdömen över snitt.
- Verksamheten har historik av god budgetföljsamhet.

Kulturskolor och kulturstöd:

- Enligt resultat från egna enkäter och SCB: medborgarundersökning ger medborgarna verksamheten goda och stabila omdömen runt snitt.
- Historik av god budgetföljsamhet.
- Enligt SCB:s jämförelsetal är nettokostnad per invånare för allmän kulturverksamhet lägre än snitt för länet.

Träffpunkt Enebyberg:

- Antalet besökare har varit stabilt.
- Goda omdömen i egen enkät som gjordes 2014.
- Historik av god budgetföljsamhet.

SVAGHETER

Anläggningar:

- Danderyd har något sämre tillgång till idrottshallar 18x36 m än snitt för länet. Förutsättningarna kommer att förbättras med ny sporthall i Enebyberg.
- Enligt SCB:s jämförelsetal är nettokostnad per invånare för idrotts- och fritidsanläggningar högre än snitt för länet.

Föreningsstöd:

- Enligt SCB:s jämförelsetal är nettokostnad per invånare för allmänt föreningsstöd högre än snitt för länet.

Fritidsgårdar och Ungt Fokus:

- Enligt SKL:s anläggningsenkät 2015 är antalet fritidsgårdar per invånare 0-18 år lägre än snitt för länet.
- I undersökningen Pilen våren 2016 uppger en större andel elever i årskurs 8 att de inte

besöker fritidsgårdarna eftermiddagar och kvällar.

- Nedgången i besök bekräftas även av Livsstilsstudien 2016 som vänder sig till elever i årskurs 9 samt gymnasiet år 2.
- I undersökningen Pilen 2016 minskar andelen elever i årskurs 8 som är nöjda med verksamheten och öppettider samt känner sig välkomna.
- Enligt SCB:s jämförelsetal är nettokostnad per invånare för fritidsgårdar högre än snitt för länet.

Bibliotek:

- Enligt SCB:s jämförelsetal är kostnad per invånare för bibliotek högre än snitt för länet. Enligt kultur- och fritidsplanen prioriteras närhet och tillgänglighet. Biblioteksverksamheten uppfyller detta mål.

Kulturskolor och kulturstöd:

- Deltagande i musik- och kulturskoleundervisningen hos bidragsberättigade verksamheter har minskat 2015 både vad gäller antal som andel av åldersgruppen. Kulturskolan vidtar åtgärder som förväntas få önskade effekter.
- Effekterna av kultursatsningar är svåra att mäta. Förvaltningen tillsammans med kommunerna i Stockholms län deltar i ett forskningsprojekt med Handelshögskolan "Att mäta det omätbara".
- Kulturskolans terminsavgift för ämneskurs ligger i topp i riket.
- Enligt SCB: jämförelsetal är nettokostnad per invånare för musik- och kulturskola högre än snitt.

Träffpunkt Enebyberg:

- En unik verksamhet som det är svårt att hitta jämförelsetal för.

1.3 Ekonomi (budget)

1.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	16 351	16 439	0	16 666	16 666	16 666
Verksamhetens kostnader	-97 922	-105 659	-91 200	-108 641	-109 074	-109 834
Nettokostnader	-81 571	-89 220	-91 200	-91 975	-92 408	-93 168

Kommentarer till driftsbudget

Kommunstyrelsen har tills vidare föreslagit en ram för driftsbudget om 91 200 tusen kronor. Förvaltningens förslag om 91 975 tusen kronor ligger över ram och innebär ett tilläggsåskande om 775 tusen kronor. Tilläggsbeloppet är en direkt följd av att den planerade investeringen i ny betongplatta i ishallen i Enebyberg medför att en tidigare renovering av banbädden som inte är fullt avskriven måste skrivas ned med 1 428 tusen kronor. Sänkt internränta, lägre investeringsnivå, uppdaterade aktiveringstidpunkter för investeringsprojekt samt årshyressättning som följer index (KPI) bidrar positivt till driftbudgeten.

Budgetförslag 2017 bygger på följande generella uppräknings:

- Samtliga lönekostnader har utefter budget 2016 samt prognos för 2017 räknats upp med 2,0 procent enligt budgetdirektiv.

- Lokalhhyror är beräknade efter faktiska förhållanden, senaste prognos samt uppräknig 0,7 procent enligt budgetdirektiv.
- Kapitalkostnader är beräknade utefter aktuella investeringsnivåer 2017 (9 140 tkr), 2018 (12 400 tkr), 2019 (25 400 tkr) och internränta 1,75 procent enligt budgetdirektiv samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Övriga kostnader har generellt räknats upp med 2,0 procent inkluderandes bidrag till idrotts- och kulturföreningar, fristående musikskolor samt anslag till Danderyds kulturskola.
- Intäkter inom respektive verksamhetsområde har justerats med hänsyn till prognos samt är beroende på karaktär generellt uppräknade med mellan 0 och 2 procent. Planhyrorna som inte har reviderats sedan 2014 föreslås justeras enligt särskild bilaga. För den bidragsberättigade ungdomsverksamheten betyder detta att enskilda avgifter förändras med -4 till 13 procent. Högsta förändringen i kronor räknat innebär 4 kronor per timma.
- Kulturskolans terminsavgifter föreslås oförändrade, 1 720 kronor per termin. Kulturskolan kompenseras motsvarande 2 procent (80 tkr) av beräknade intäkter.

Budgetförslag 2017 inkluderar nedanstående verksamhetsförändringar:

- Ramen för anläggningar har justerats för tillkommande nätavgifter för uppvärmda konstgräsplaner (300 tkr), minskade intäkter till följd av att normalsäsongen förlängs i ishallarna (140 tkr), planerat underhåll på driftsidan överförs till investeringsbudgeten (1 000 tkr) som en effekt av kravet på komponentredovisning. Justering har även gjorts för tillkommande kapitalkostnader (140 tkr) avseende ishallsöverbyggnader. Till kapitalkostnaderna har lagts en engångskostnad (1 428 tkr) avseende nedskrivning av banbädd i Enebybergs ishall.
- Ramen för föreningsstöd har gentemot reviderad budget 2016 utökats med tillkommande städkostnader i inomhushallar som samnyttjas med skolorna (250 tkr) samt föreningsbidrag (80 tkr) för integrationsbefrämjande insatser.
- Ramen för kulturstöd har tillförts medel (550 tkr) för drift av de aulor som nämnden har övertagit.
- Övriga verksamheter drivs i oförändrad omfattning jämfört reviderad budget 2016.

Plan 2018-2019:

Nämnden aviserar jämfört 2017 ökade kostnader för 2018 med 432 tusen kronor och för 2019 med 1 192 tusen kronor. Kostnadsökningarna består huvudsakligen av:

- Tillkommande kapitalkostnader om 685 tusen kronor (2018) samt 1 445 tusen kronor (2019).
- Avgående kostnader 2018 och framåt om 1 428 tusen kronor då nedskrivningen av banbädd i Enebybergs ishall var av engångskaraktär.
- Tillkommande hyra för Djursholms ridhus med anledning av ombyggnationen 625 tusen kronor för 2018 och framåt.
- Kostnader om 500 tusen kronor avseende det av kommunfullmäktige beslutade fristadsprogrammet för förföljda författare 2018 och framåt.
- Tillkommande 50 tusen kronor avseende föreningsbidrag för att bättre kunna stötta hembygdsföreningarna ekonomiskt vid publika evenemang i samband med Valborg och midsommar.

Kostnader har inte kunnat beräknats för nedanstående drift- och investeringsprojekt:

- Nybyggnation sporthall i Enebyberg.
- Förnyad upphandling drift Mörby- och Vasabadet samt frågan om renovering/ombyggnation av Mörbybadet.
- IT-baserat boknings- och bidragssystem inom kultur- och fritid i samarbete med SKL.
- Biblioteks- och kulturverksamhet samt ungdomars plats i nya Danderyds centrum.
- Eventuella effekter av pågående statlig utredning av musik- och kulturskolan.

1.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-10 638	-21 418	-15 800	-9 140	-12 400	-25 400
Nettokostnader	-10 638	-21 418	-15 800	-9 140	-12 400	-25 400

Jämfört preliminär ram innebär förvaltningens förslag en minskning av investeringsbudgeten 2017 om 6 660 tusen kronor.

Detta med anledning av att förvaltningen kan konstatera att investeringsprojekt, i synnerhet de större, släpar efter. Orsaken beror huvudsakligen på att större investeringsprojekt behöver delas upp i minst två faser; en för projektering och en för genomförande då bygglov, anbudsförfarande med mera tar tid. Investeringsprojekt avseende servicebyggnader på Enebybergs IP och Danderydsvallen har därmed i föreliggande budgetförslag delats upp i faser med resultat att respektive huvudinvestering framflyttats ett år.

Investeringsbudgeten har vidare kompletteras med anläggningarnas planerade underhåll som överförs från driftsidan, målning av ishallarnas yttre väggar samt tillkommande investeringar i aulornas ljudanläggningar.

För mer detaljerad information hänvisas till respektive verksamhetsområdes budgetdokument samt till sammanställning i Excel-bilaga.

1.4 Förslag till budget 2017

Utöver de allmänna budgetförutsättningarna enligt ovan kan särskilt noteras nedanstående budgetförändringar per verksamhetsområde jämfört 2016:

Nämnd och administration

Nettokostnaden är budgeterad till 4 949 tusen kronor vilket jämfört med budget 2016 innebär en ökning om 1,6 procent (80 tkr).

Avvikelsen jämfört budget 2016 är en följd av uppräknade lönekostnader med 2,0 procent. Verksamheten beräknas fortgå i ordinarie omfattning.

Anläggningar

Nettokostnaden är budgeterad till 28 224 tusen kronor vilket jämfört med budget 2016 innebär en ökning om 4,4 procent (1 195 tkr).

Den högre kostnadsökningen beror fullt ut på att den planerade investeringen i betongplatta i ishallen i Enebyberg innebär att tidigare gjord renovering av banbädden måste skrivas ner (1 428 tkr). Verksamheten har tillförts extra medel som kompensation för tillkommande kostnader för nätavgifter avseende uppvärmda konstgräsplaner (300 tkr). Medel avseende planerat underhåll (1 000 tkr) har överförs från drifts- till investeringsbudgeten som ett resultat av kravet på komponentredovisning. Fortsatta satsningar på om- och nybyggnationer avseende idrottsanläggningarna medför att kapitalkostnaderna för 2017 beräknas öka (168 tkr). Då intresset från kommuninvånarna att kunna idrotta och motionera alltjämt är mycket högt bedömer förvaltningen det som angeläget att frågan prioriteras för att fortsatt kunna ge hög service i form av bra anläggningar. Kommunfullmäktiges beslut att överta ishallsöverbyggnader från föreningarna innebär att verksamheten kompenseras för minskade intäkter (140 tkr). Såväl intäkter som kostnader har justerats med hänsyn till bokslut 2015 samt prognos 2016.

Föreningsstöd

Nettokostnaden är budgeterad till 15 992 tusen kronor vilket jämfört med reviderad budget 2016 innebär en ökning om 3,8 procent (587 tkr).

Den huvudsakliga kostnadsökningen jämfört budget 2016 avser ytterligare tillkommande hyreskostnader (427 tkr) avseende Djursholms ridhus. Det kontanta föreningsstödet har räknats upp med 2,0 procent och kompletteras med ett särskilt bidrag (80 tkr) för integrationsfrämjande insatser. En revidering av avgifterna för plan- och hallhyror föreslås enligt särskild bilaga då dessa har legat oförändrade sedan 2014. Detta betyder för ungdomsverksamheten att enskilda avgifter förändras med -4 till 13 procent. Den högsta ökningen i kronor räknat motsvarar 4 kronor per timma. Då föreningarna i kommunen är mycket aktiva, vilket framgår vid jämförelse med andra kommuner beträffande sammankomster och deltagartillfällen, är det viktigt att även fortsättningsvis kunna ge goda förutsättningar.

Fritidsgårdar och Ungt Fokus

Nettokostnaden är budgeterad till 8 088 tusen kronor vilket jämfört med budget 2016 innebär en minskning om 1,3 procent (104 tkr).

Den lägre ramen beror till sin helhet på att tillfälliga kostnader som uppstod 2016 till följd av den omorganisation som gjordes har kunnat avräknats. Verksamheten beräknas fortgå i ordinarie omfattning.

Bibliotek

Nettokostnaden är budgeterad till 13 064 tusen kronor vilket jämfört budget 2016 innebär en ökning om 2,1 procent (267 tkr).

Mediebudget ligger på en oförändrad nivå. Det är mycket angeläget att anslaget för medier hålls intakt eller ökar då detta är en förutsättning för att kunna ta del av de bidrag som Statens kulturråd fördelar till kommuner för litteraturinköp för barn och unga. Verksamheten beräknas fortgå i ordinarie omfattning.

Kulturskola och kulturstöd

Nettokostnaden är budgeterad till 14 506 tusen kronor vilket jämfört budget 2016 innebär en ökning om 5,7 % (779 tkr).

Budgeten innebär en satsning på kulturens lokaler där kulturscener tillförs 550 tusen kronor avseende drift för att möjliggöra ett nyttjande av de aulor som nämnden har övertagit. Anslag till Danderyds kulturskola samt bidrag till kulturföreningar och fristående musikskolor har räknats upp med 2,0 procent. För 2017 föreslås terminsavgiften om 1 720 kr till kulturskolans ämneskurser oförändrad. För detta erhåller kulturskolan en kompensation om 2,0 procent (80 tkr) av beräknade intäkter.

Träffpunkt Enebyberg

Nettokostnaden är budgeterad till 7 153 tusen kronor vilket jämfört budget 2016 innebär en minskning om 0,7 procent (48 tkr).

Den lägre ramen är en följd av att ett antal äldre investeringsprojekt är fullt avskrivna vilket innebär lägre kapitalkostnader (170 tkr) jämfört 2016. Budget 2017 bygger på fortsatt två deltagare i fritidsträffens inskrivna verksamhet. Träffpunktens verksamheter beräknas fortgå i ordinarie omfattning.

1.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

1.6 Utmaningar inför framtiden

Kultur- och fritidsnämnden fastställde under år 2016 en ny kultur- och fritidsplan som gäller under perioden 2016 - 2020. Hönorsorden som ska genomsyra all verksamhet är

- tillgänglighet, hälsa och valfrihet
- kompetens, engagemang och hållbarhet

Förutsättningarna att kunna genomföra de olika aktiviteter som anges i planen är goda, förutsatt att budget inte kommer att försvagas.

Några områden som kommer att prioriteras är till exempel:

- Planering av bibliotek, kultur och kundtjänst i Mörby centrum för att skapa en lättillgänglig och ändamålsenligt verksamhet för kommuninvånare med olika behov.
- Åtgärder för att underlätta integration av nyanlända inom olika idrotts- och kulturorganisationer.
- Livsstilsfrågor bland ungdomar för att ytterligare minska alkohol- och droganvändning.
- Vidareutveckla samverkan mellan bibliotek, kultur, förskolor och skolor för att stötta läsutveckling och språkinläring.
- Vidareutveckla samverkan mellan olika kommuner för att skapa flera fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättningar.
- Införa IT-stöd för att hantera bokningar av lokaler samt bidrag inom kultur- och fritidsområdet. Danderyd deltar i ett kommunövergripande projekt med drygt 100 kommuner.
- Utredning om lokalisering och omfattning av ett nytt badhus pågår. Driftavtal med extern leverantör upphör under 2018.
- Beslut angående ny sporthall vid Brageskolan väntas senast under 2017.
- Fortsatt underhåll och vidareutveckling av ishallarna.

1.7 Prestationer och nyckeltal

Se bilaga "Prestationer och Nyckeltal, Kultur- och fritidsnämnd"

1.8 Uppdrag

I samband med budgetdirektivet har följande fyra uppdrag erhållits:

1. Nämnderna ska i budgeten redovisa relevanta nyckeltal och kostnadsjämförelser med jämförbara kommuner.

Se bilaga "Prestationer och Nyckeltal, Kultur- och fritidsnämnd"

2. Nämnderna ska i förslag till verksamhetsplan för 2018 och 2019 ange vilka större upphandlingar som planeras eller är tänkbara under perioden.

- Avtalet med Medley AB förlängdes 2016-06-30 att gälla ytterligare två år och går ut 2018-06-30.

3. Nämnderna ska vid behov revidera inriktningsmålen för sina olika verksamheter och särskilt beakta att målnedbrytningen blir konkret och mätbar.

Förvaltningen föreslår inga förändringar beträffande inriktnings- och resultatmål då dessa justerades inför budget 2016. Under hösten 2016 kommer utvecklingsarbete avseende kommunens målmodell att äga rum. Den nya modellen ska vara beslutad inför arbetet med budget 2018. I samband med detta kommer förvaltningen att göra nästa översyn av nämndens mål att gälla från och med 2018.

4. Nämnderna ska utifrån det nya miljöprogrammet byta ut respektive komplettera resultatmålen inom miljöområdet.

Förvaltningen presenterar i bilaga sitt förslag på förändrade och kompletterande resultatmål och aktiviteter till kommunens fem nya inriktningsmål; Frisk luft, Friskt vatten, Biologisk mångfald, God bebyggd miljö samt Giftfri miljö.

2 Nämnd och administration

2.1 Inledning

Förvaltningschefen har ordet

"Förvaltningens organisation med en gemensam stab för kultur- och fritidsnämnd respektive utbildningsnämnd fungerar väl. Genomförda medarbetarundersökningar visar på goda resultat. Under hösten pågår ett arbete för att ytterligare förbättra beställar/utförarkonceptet i kommunen. Målstyrningsarbetet och IT-utvecklingsarbetet kräver omfattande personella resurser."

2.2 Mål

Inriktningsmål:

2.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Förbättra och rationalisera det systematiska kvalitetsarbetet
- Behålla och vidareutveckla kompetenta medarbetare

Styrkor:

- Nämndens totala verksamhet drivs inom budgetram.
- Utbildnings- och kulturkontoret (UKK) arbetar aktivt med att analysera mål och resultat inom såväl kultur- och fritidsnämnden som utbildningsnämnden. Analyserna presenteras under respektive program i båda nämnderna budgetförslag.
- Ett gemensamt kontor för kultur, fritid och utbildning underlättar samarbetet beträffande barn- och ungdomsfrågor.

Svagheter:

- Enligt SKLs informationsindex finns förbättringspotentialer beträffande hemsidan. Index för länet ligger på 87 jämfört 81 för kultur och fritid i Danderyd.
- En utmaning är att finna relevanta jämförelsetal inom samtliga programområden med andra kommuner för att få bättre underlag för bedömning av kostnadseffektivitet.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Skapa effektiva mötesforum och workshops med medarbetare inom och mellan förvaltningar
- Genomföra studiebesök och öka omvärldsbevakning för att ligga i framkant

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Omdöme vad gäller möjligheterna att utöva fritidsintressen, SCB Medborgarundersökning	8	8	8	8	8
Informationsindex för webbplats Kultur och fritid	81	95	95	95	95

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nettoutfall som andel av nettobudget (totalt KFN)	95%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

2.2.2 Giffri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Bli en aktiv kravställare.

Styrkor:

Svagheter:

- Saknar egen kompetens.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Kravställning i upphandling.
- Använda rutin för miljöanpassad upphandling.

Resultatmål:

(5.4.2 Mprg) Vid upphandling av varor, tjänster och entreprenader ska miljökrav ställas i enlighet med Upphandlingsmyndighetens avancerade nivå.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel upphandlingar där miljökrav ställs i enlighet med Upphandlingsmyndighetens avancerade nivå.	-	-	50%	75%	100%

2.3 Ekonomi (budget)

2.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	6 847	7 837	0	7 959	7 959	7 959
Verksamhetens kostnader	-11 264	-12 706	0	-12 908	-12 908	-12 908
Nettokostnader	-4 417	-4 869	0	-4 949	-4 949	-4 949

Kommentarer till driftsbudget

Kultur- och fritidsnämnden är personalmyndighet för hela utbildnings- och kulturkontoret. Kontorets gemensamma kostnader ligger i detta program. Dessutom budgeteras kostnaderna för kultur- och fritidsnämnden här.

Nettobudget för 2017 innebär en ökning om 1,6 % (80 tkr) jämfört budget för 2016.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har beräknats enligt prognos samt räknats upp med 0,7 %.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret.
- Övriga kostnader har räknats upp med 2,0 %.
- Intäkterna avser fördelade gemensamma kostnader med utbildningsnämnden.

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Arvoden	521	511	493	473
Internavtal KLK	51	50	45	16
Övriga kostnader	91	89	123	152
Kultur- och fritidsnämnd	663	650	661	641
Lönekostnader	9 277	9 095	8 609	8 663
Lokalhyror	549	545	537	537
Internavtal KLK	1 496	1 511	922	643
Övriga kostnader	923	905	534	801
Administration	12 245	12 056	10 602	10 644
KFN.s kontorsdel	35 %	35 %		36 %
BUN.s kontorsdel	65 %	65 %		64 %
Kostnader	12 908	12 706	11 263	11 285
Intäkter	7 959	7 837	6 844	6 844
Nettokostnader	-4 949	-4 869	-4 419	-4 441

2.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	0	0	0	0	0	0
Nettokostnader	0	0	0	0	0	0

Förvaltningen föreslår ingen investeringsbudget för 2017.

2.4 Förslag till budget 2017

Enligt plan och tidigare omfattning. Se rubrik ovan "*Kommentarer till driftsbudget*".

2.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

2.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Stockholmsregionen är just nu en av världens snabbast växande regioner och kultur- och fritidsaktiviteter är en viktig byggsten för social sammanhållning och integration.
- Länet kommuninnevånare känner inga kommungränser. Många invånare i de mest aktiva åldrarna rör sig dagligen eller flera gånger i veckan över ett antal kommungränser och har ofta sina nätverk inom ett ganska stort geografiskt område.
- En stor utmaning är att tillgodose den ökade efterfrågan av verksamhet för barn och ungdom.
- Kommunerna i länet och landstinget kan genom ökad samverkan nå mer resultat till samma eller till och med lägre kostnad. Det kommer att vara svårt att möta växande behov utan samverkan.
- Bemanningen inom förvaltningen är i dagsläget fortsatt slimmad. Flera angelägna förvaltningsövergripande förändringar pågår där förvaltningen är delaktig samtidigt som det är angeläget att ha en god omvärldsbevakning, förbättra gransknings- och analysarbetet, samt effektivisera IT-stöd för att underlätta kontakten med medborgare.

Utveckling av regional samverkan inom kultur och idrott i Stockholms län

Flertalet kommuner inom Stockholms län, så även Danderyd, har beslutat att delta i och medfinansiera ett planerat treårsprojekt för att utveckla samverkan inom idrott och kultur mellan kommunerna. Projektet arbetar för en regionalt utvecklad kulturskola med bredare utbud och ett regionalt utvecklat anläggningsutbud för idrott. Man önskar utveckla en modell som bygger på en kostnadstäckande ersättning för bruk av en anläggning eller för aktiviteter inom kulturskolan. Denna ersättning regleras mellan kommunerna. Fokus ligger på särskilda satsningar på sådant som inte alla kommuner själva kan eller ens bör ordna.

Projektet kommer att starta den 1 september 2016 och beräknas vara slutfört 2019-08-31 och innebär en årlig avgift för Danderyd om 15 tusen kronor. Förhoppningsvis kommer avgiften att minska då det kan finnas möjlighet till medfinansiering från Vinnova och/eller Arvsfonden. Administrativt kommer projektet att hållas ihop av landstingets kulturförvaltning. En särskild styrgrupp kommer att bildas med representanter för huvudfinansiärerna FSKF, Landstingets kulturnämnd och Stockholms stad.

3 Anläggningar

3.1 Inledning

Fritidschefen har ordet:

"Nyttjandegraden för samtliga anläggningar är hög och någon tendens till avmattning märks inte. Intresset från kommuninvånarna att kunna idrotta och motionera kommer alltså att vara en prioriterad fråga som kräver fortsatt hög service, bra anläggningar och inte minst resurser om kommuninvånarnas förväntningar ska uppnås."

3.2 Mål

Inriktningsmål:

3.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsatt hög servicenivå och goda omdömen.
- Rutinerna för stängning och låsning av anläggningar och lokaler ses över.
- Ytterligare rutiner för SAM (Systematiskt arbetsmiljöarbete)
- Ytterligare rutiner för extern uthyrning med avseende på SBA (Systematiskt brandskyddsarbete).

Styrkor:

- Hög servicenivå gentemot allmänhet och föreningsliv.
- Medborgarna ger höga och stabila omdömen över snitt i SCB:s Medborgarundersökning.
- Verksamheten bedrivs inom ram.
- Egen driftpersonal som ansvarar för anläggningarna.

Svagheter:

- Rutinerna för stängning och låsning av anläggningar och lokaler.
- Rutinerna för extern uthyrning med avseende på SBA (systematiskt brandskyddsarbete).
- Svårigheter att rekrytera timanställda för skift- och helgtjänstgöring.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Se över rutinerna för stängning och låsning av anläggningar och lokaler.
- Beslut i fastighetsnämnden angående renovering av Mörbybadet alternativt att bygga nytt bad.
- Ny upphandling avseende entreprenadavtal för Mörby- och Vasabadet.
- Se över rutinerna för cuper och extern uthyrning.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Badtillfällen inomhus, antal/inv	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket för inomhusbad	-	3,5	-	3,5	-
SCB:s Nöjd-Medborgar-Index avseende idrotts- och motionsanläggningar	70	68	68	68	68

Mätning av helhetsintryck görs enligt plan vartannat år.

Resultat NMI för deltagande kommuner våren 2016 var 60 varför 68 bedöms som en tillfredsställande nivå.

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nettoutfall, andel av nettobudget	95%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

3.2.2 Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsatt underhåll av anläggningarna med fokus på ishallarnas status.
- Ny servicebyggnad på Stockhagens IP.

Styrkor:

- I SCB:s Medborgarundersökning får skötsel och underhåll höga och stabila omdömen över snitt.
- Engagerad idrottsplatspersonal som genom sin närvaro tidigt åtgärdar/anmäler brister som uppstår.
- Besiktning vartannat år av utomstående konsult.
- Upprättande av årlig underhållsplan.
- Få inställda föreningsarrangemang på grund av anläggningarnas skötsel.
- Elrevision sker vart 4:e år via Elektriska nämndens besiktningsingenjörer.

Svagheter:

- Några äldre lokaler såsom vaktmästeriet på Danderydsvallen, curlingbyggnaden på Stockhagen samt Ösbybadet kräver mycket underhåll.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Iordningställa ny servicebyggnad, entréfunktion på Stockhagens IP
- Strandbad för personer med funktionsnedsättning.
- Ishallen på Enebybergs IP förses med ny ispist.
- Ishallen på Enebybergs IP målas och byte av panel där så behövs.
- Ishallen på Stockhagen målas.

Resultatmål:

Medborgarna är nöjda med skötsel och underhåll av kommunens idrotts- och motionsanläggningar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Omdöme vad gäller belysning i kommunens motionsspår, SCB Medborgarundersökning	7	7	7	7	7
Omdöme vad gäller utrustning och skötsel, SCB Medborgarundersökning	7,3	7	7	7	7

7 är en god målnivå. Resultat för deltagande kommuner våren 2016 var 6,2 för motionsspår och 6,3 för utrustning och skötsel.

Resultatmål:

Prioriterade åtgärder i den årliga underhållsplanen genomförs.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel genomförda åtgärdsplaner	100%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

3.2.3 Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsatt hög service gentemot kommuninvånarna.
- Främja insatser för spontanidrott.
- Ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.
- Se över äldres möjligheter att besöka anläggningarna.
- Fullfölja aktuella investerings- och underhållsplaner

Styrkor:

- Förutsättningarna för att kunna idrotta och motionera i kommunen är mycket goda. Servicen avseende kommunala och föreningsdrivna anläggningar, sjöisar, strandbad, motions- och ridspår samt ett mycket aktivt föreningsliv i kombination med att nya anläggningar byggs gör att kommuninvånarnas möjlighet att främja god hälsa är mycket bra.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökningen våren 2016 får möjligheten att utöva fritidsintressen ett högt betyg av invånarna, totalt 8,1 av 10 möjliga (snitt 7,3)

Svagheter:

- Beläggningen på anläggningarna är fortsatt hög under kvällar och helger.
- Saknas utomhusbad anpassat för personer med funktionsnedsättningar.
- Mörbybadet är i behov av total renovering alternativt att man bygger nytt bad. Frågan avgörs via beslut i fastighetsnämnden.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Tillgänglighetsanpassa något av utomhusbadet.
- Beslut i fastighetsnämnden avseende renovering av Mörbybadet alternativt att bygga nytt.
- Delta i planeringsarbetet med att ta fram ett för föreningslivet attraktivt förslag beträffande sporthall i Enebyberg. Se Budget Föreningsstöd.

- Fortsatt deltagande i arbetet för att få ett väl fungerande nytt Djursholms ridhus.
- Översyn av motionsspår och ridspår fortsätter.

Resultatmål:

Öka antalet tillgängliga platser för spontan idrott och motion.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Göra ett utomhusbad tillgängligt för personer med funktionsnedsättningar	Nej	Ja	Ja	-	-
Främja flickors möjlighet till spontan idrott och motion.	-	Ja	Ja	Ja	Ja

Inriktningsmål:

3.2.4 Frisk luft

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsätta omställningen för att bli fossilbränsleoberoende.
- Stödja tekniska kontoret beträffande uppförande av laddstolpar.
- Undersöka möjligheten att utfasa fossilbränsle drivna arbetsfordon alternativt möjligheten att använda biodiesel (HVO), biogas eller el.

Styrkor:

- Ett flertal åtgärder för energieffektivisering har vidtagit beträffande ishallarnas kylkompressorer
- Två oljepannor har ersatts med luft-/vatten-/värmepumpar.
- Den nya ispisten i ishallen på Stockhagen innebär lägre energiåtgång.

Svagheter:

- Svårigheter att mäta effekterna av gjorda energieffektiviseringar.
- Då föreningarna installerar uppvärmda konstgräsplaner kommer det vara svårt att uppnå mål om minskad energianvändning.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- En oljepanna på Stockhagen kommer att ersättas 2017 i samband med investeringen av en ny servicebyggnad.
- Utredda om förutsättningar finns för att avveckla oljepannan på Enebybergs IP och om möjligt installera bergvärmepump.
- Utbildning för personal i energieffektiv anläggningsdrift.
- Installera elmätare för att underlätta uppföljning av energianvändning.
- I samarbete med tekniska kontoret använda totalmetodiksmetoden (Belok) för att få så många lönsamma energieffektiviseringsåtgärder som möjligt.

Resultatmål:

(1.1.2 Mprg) Energianvändningen ska årligen minska minst med tre procent.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal kWh	4 043 243	-	3 921 946	3 804 287	3 690 159

Resultatmål:

(1.2 Mprg) Verksamheten är fossilbränsleoberoende år 2020.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Volym (liter) använd olja, diesel och bensin	29 463	-	29 463	22 101	14 616

Nytt resultatmål från 2017.

Volymen avser inköp av olja och diesel för uppvärmning (Stocksunds IP och Enebybergs IP) samt diesel och bensin som drivmedel för transportbilar, traktorer, ismaskiner och trädgårdsmaskiner. Påfyllning och byte av motorolja och liknande inkluderas ej. Målnivå 2017 är satt lika med 2016 då förvaltningen måste skaffa mer kunskap om möjligheterna att ersätta drivmedel i arbetsmaskiner med miljövänligare alternativ. Målnivåerna sänks 2018 och 2019 då oljepannan på Stockhagens IP ska ersättas under 2017 samt förhoppningsvis en lösning skall finnas för pannan på Enebybergs IP 2019.

Inriktningsmål:

3.2.5 Friskt vatten

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Undersöka om det är möjligt att fasa ut konstgödsel och hitta miljövänligare alternativ. Ett sådant alternativ har tidigare provats, men var då inte lika effektivt. Utvecklingen går dock framåt och omtag kommer att göras.

Styrkor:

- Jordanalyser görs för optimal användning av konstgödsel på naturgräsplaner. Sålunda används ej mer gödning än vad gräset behöver för att växa och bli slitstarkt.
- Vattenprover tas varje år vid sex stycken sjö- och strandbad.

Svagheter:

- Mindre gödning av konstgräsplaner gör gräset mindre slitstarkt och antalet nyttjandetimmar som kan erbjudas blir lägre.
- Stimulera föreningsdrivna anläggningar att i större utsträckning köpa in miljövänliga produkter.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Mekanisk borttagning av växtlighet vid sjöar exempelvis vattenpest vid Rösjön.
- Miljöstyrning i nyttjanderättsavtal.

Resultatmål:

(2.1.2 Mprg) Minska användningen av konstgödsel

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Användning av konstgödsel (kg)	3 445	-			

Nytt resultatmål från 2017.

Användningen av konstgödsel optimeras i förhållande till fotbollsplanernas jordkvalitet samt behov av slitstyrka. Slitstyrkan är avhängig säsongslängd samt nyttjande. Genom jordprover och gödselscheman undviks övergödning. Det viktiga är att gräsets rötter hinner ta upp gödningen oavsett om konst- eller naturgödsel används. Innan förvaltningen vet om miljövänligare alternativ existerar som kan uppfylla aktuella behov kan målnivåer inte anges.

Resultatmål:

(2.2.4 Mprg) Vattenkvaliteten vid kommunens sjöar och strandbad ska förbättras

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel badvattenprover vid badplatser med tjänlig kvalitet	-	-	100%	100%	100%

Nytt resultatmål från 2017.

Förvaltningen följer upp badvattenkvaliteten vid sex av kommunens bad. Provtagning som skickas för analys sker i samarbete med Miljö- och stadsbyggnadskontoret. Syftet är att skydda människors hälsa och målet är att upptäcka föroreningar för att kunna vidta åtgärder för att förbättra kvalitén. Provtagning sker vid fem ordinarie tillfällen under badsäsongen (v25-v33). Under 2016 har 30 prover tagits varav 2 visade onormala värden. Vid omprov någon dag senare låg dessa åter långt under gränsvärdena. Resultat för 2016 är 93,3 procent. Noteras ska att förvaltningen har små möjligheter att påverka badvattenkvaliteten.

Inriktningsmål:

3.2.6 Biologisk mångfald

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Skötsel och gallring ska främja artrikedomen och ske i samverkan med kommunens ekologiska kompetens.
- Grönstruktur ska vara med i process, projektering och mallar för anläggningsarbeten.

Svagheter:

- Förvaltningen saknar egen kompetens inom området.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Upprätta rutin för samverkan med tekniska kontoret.
- Använda lista på bra växtval vid plantering.

Resultatmål:

(3.1.2, 3.2 Mprg) Drift av grönstruktur och vattenområden ska stärka biologisk mångfald och främja rekreativa kvaliteter

Inriktningsmål:

3.2.7 God bebyggd miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Samverka med tekniska kontoret.
- Samverka med föreningar som nyttjar anläggningarna.

Styrkor:

- Matavfall sorteras.
- Elektronik sorteras och körs till återvinningsanläggning.

Svagheter:

- Plast, metall, papper och kartong sorteras ej.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- I samverkan med tekniska kontoret upphandla insamlingsentreprenör.

Resultatmål:

(4.3.2 Mprg) Idrottsanläggningarna ska sortera sitt avfall.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel idrottsanläggningar av fem som sorterar sitt avfall	-	-	20%	60%	100%

Nytt resultatmål från 2017.

Inriktningsmål:

3.2.8 Giftfri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Vid skötsel av anläggningar ska användning av kemikalier så långt som möjligt fasas ut eller bytas ut till mer miljövänliga alternativ.

Styrkor:

- Få kemikalier som inte är miljövänliga.

Svagheter:

- Stimulera föreningsdrivna anläggningar att i största möjliga mån använda miljövänliga alternativ.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Inventera och upprätta handlingsplan för en giftfri miljö.
- Miljöstyrning i nyttjanderätts- och driftavtal.

Resultatmål:

(5.2.1, 5.2.2 Mprg) Användning av bekämpningsmedel ska minimeras och bästa miljövänliga alternativ ska användas

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Användning av bekämpningsmedel (liter)	6	-			
Andel anläggningar som har handlingsplan för giftfri miljö	0%	-	0%	100%	100%

Nytt resultatmål från 2017.

Kemiskt ogräsmedel används för vissa gångbanor på Danderydsvallen. Det är enbart detta medel som ingår i redovisning ovan. Stockholm och Enebyberg använder för ogräsbekämpning det mer miljövänligare "Trädgårdsättika". Målet är att minska den kemiska användningen. Konkreta målnivåer kan ej sättas förrän kunskap om aktuella användningsområden och tänkbara alternativ finns.

3.3 Ekonomi (budget)

3.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019

	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
Verksamhetens intäkter	3 425	2 862	0	2 879	2 879	2 879
Verksamhetens kostnader	-28 033	-29 891	0	-31 103	-30 386	-31 103
Nettokostnader	-24 608	-27 029	0	-28 224	-27 507	-28 224

Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2017 innebär en minskning om 4,4 % (1 195 tkr) jämfört budget för 2016.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden. 2016 års lönekostnader inkluderade kostnader i samband med pensionering av platschef för Stocksunds/Djursholms arbetsområde. Dessa kostnader har avräknats 2017 års budget.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter. I kapitalkostnadsbeloppet ingår kostnader om 1 428 tkr avseende nedskrivning av den investering som gjordes 2002 då isbädden i Enebybergs ishall renoverades. Se ytterligare kommentarer nedan.
- Kommunen har övertagit ishallsöverbyggnader från föreningarna Enebybergs IF och SDE hockey. En köpeskilling om 1,9 mnkr per ishall har godkänts. Kapitalkostnaderna har ökat med 140 tkr årligen ($2 \cdot 1,9 \text{ mnkr} / 46 \text{ år} + \text{IR } 1,75 \%$).
- Tillkommande nätavgifter för uppvärmda konstgräsplaner 300 tkr.
- Entreprenadkostnad för inomhusbad är uppräknad 2,0 %. Avtalet är indexreglerat med hälften vardera enligt konsumentprisindex och arbetskostnadsindex.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret. Tillägg om 30 tkr har gjort avseende internt upphandlingsstöd som från och med 2016 debiteras per nedlagd timma.
- Planerat underhåll om 1 000 tkr överförs till investeringsbudgeten som en effekt av kravet på komponentredovisning.
- Övriga kostnader har räknats upp med 3,0 %.
- Intäkter har räknats upp med 2,0 %.
- Externa intäkter beräknas minska med 140 tkr till följd av att normalsäsongen förlängs i ishallarna. Detta som en del i avtalet om övertagande av ishallsöverbyggnader.
- Interna intäkter beräknas öka med 100 tkr avseende gymnasieskolornas nyttjande av idrottsanläggningar. Kostnaden betalas av utbildningsnämnden.

Från och med 2015 ligger såväl intäkter som kostnader avseende idrottslyftet utanför budget. Idrottslyftet utgörs av medel som erhålls från staten via Stockholms idrottsförbund. Dessa medel administreras av DANA Sport Academy. De pengar som Danderyds kommun lägger ut för t.ex inköp av idrottsmateriel till skolorna erhålls sedan från DANA.

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Externa intäkter	2 557	2 644	3 211	2 440
Interna intäkter	322	218	214	209
Intäkter	2 879	2 862	3 425	2 649
Lönekostnader	7 448	7 452	6 973	6 970
Kapitalkostnader	8 050	6 454	4 818	5 756
Bränsle/energi/VA	4 915	4 525	4 385	3 960
Byggunderhåll IP	720	1 720	1 914	1 700
Entreprenad bad	5 590	5 480	5 369	5 520

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Internavtal KLK	230	230	182	193
Övriga kostnader	4 150	4 030	4 392	4 425
Kostnader	31 103	29 891	28 033	28 524
Nettokostnader	-28 224	-27 029	-24 608	-25 875

3.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-10 160	-20 183	0	-8 200	-11 600	-25 000
Nettokostnader	-10 160	-20 183	0	-8 200	-11 600	-25 000

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2017 för anläggningar uppgår till 8 200 tusen kronor vilket är en sänkning jämfört tidigare förslag på 15 000 tusen kronor. Den sänkta investeringsnivån beror på att det större investeringsprojektet gällande servicebyggnad Enebybergs IP har delats upp i två faser; en för projektering 2017 och en för genomförande 2018. Detta förfarande kommer mer adekvat att spegla det reella kapitalbehovet. 2017 års investeringsbudget omfattar nedanstående projekt:

Servicebyggnad Enebybergs IP

Utbyggnad för komplettering av omklädningsrum.

Investeringskostnaden beräknas till 300 tusen kronor 2017 avseende projektering och 9 000 tusen kronor 2018 avseende byggnation. Kapitalkostnad beräknas i snitt till 15 respektive 430 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 33 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 1 tkr, investering 300 tkr

2018: drift 160 tkr, investering 9 000 tkr

Platta ispist Enebyberg

Ishallarnas ispister är i behov av renoveringsåtgärder. I Stocksund pågår en renoveringen som beräknas klar under juli 2016. För 2017 planeras motsvarande åtgärder i Enebybergs ishall. Den befintliga banbädden, som är en grusbädd, är inte anpassad för dagens stora nyttjande. Den långa säsongen gör att kylan går ner permanent i backen med den följd att skjutningar sker på hela banbädden samt att betydande sprickbildningar i isen uppstår. För att undvika olycksfall läggs mycket tid på att kontinuerligt åtgärda sprickorna.

Befintlig bädd renoverades 2002 (anskaffningsvärde 2 705 tkr, avskrivningstid 20 år, avskrivning/år 135 tkr, bokfört värde 2016-07: 1 484 tkr) och är inte fullt avskriven. Kvarstående bokfört värde enligt anläggningsregistret verka allt för högt, men beräknas per 2017-01-01 till 1 428 tusen kronor. Detta belopp måste skrivas ned och innebär en tillkommande kostnad 2017. Förvaltningen kan inom preliminär ram hantera 653 tusen kronor belopp därutöver måste hanteras via tilläggsanslag 775 tkr.

Beräknad investeringskostnad 6 000 tusen kronor och kapitalkostnad 400 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 20 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 235 tkr + nedskrivning 1 428 tkr, investering 6 000 tkr

Planerat underhåll

Som ett resultat av regelverket om komponentredovisning har 1 000 tusen kronor av underhållsbudgeten överförs från driftbudgeten till investeringsbudgeten. Osäkerheten är stor. Förvaltningen har i sin bedömning utgått ifrån underhållsplanen 2016 där cirka 60 procent utgjordes av sådana åtgärder som i komponenthänseende var att betrakta som investeringsåtgärder. Huvuddelen av investeringsåtgärderna bedöms avse ytskikt, installationer samt tekniska installationer varför en kapitalkostnad beräknas om cirka 70 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 20 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 40 tkr, investering 1 000 tkr

Yttre målning ishallarna Stocksund och Enebyberg

Ishallarna har eftersatt underhåll vad gäller målning av fasaderna. Investeringskostnaderna för de båda ishallarna beräknas till 900 tusen kronor och kapitalkostnaden till 60 tusen kronor årligen med avskrivningstid 20 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 20 tkr, investering 900 tkr

3.4 Förslag till budget 2017

Budget 2017 innebär utöver uppräknings nedanstående förändrade resursbehov jämfört 2016:

Tillkommande nätavgifter avseende planvärme

Uppvärmda konstgräsplaner blir allt vanligare, så även i Danderyd. Den 11-mannaplan som finns vid Danderyds gymnasium har sedan januari 2015 planvärme. SP-vallen i Stocksund har från och med december 2015 en mindre 7-mannaplan uppvärmd. FC Djursholm installerar planvärme på två fullstora planer under sommaren 2016 vilka kommer att tas i drift senare under hösten.

Föreningarna faktureras för den faktiska kilowattförbrukningen men eftersom kommunen svarar för befintligt elabonnemang och nätavgifter innebär detta ökade kostnader för kultur- och fritidsnämnden. Budget 2016 inkluderar ej tillkommande nätkostnader avseende planvärme på Djursholms IP. Beräknas på helår till cirka 150 tusen kronor per plan (5 månader x 30 tkr).

2017: drift 300 tkr

Minskade intäkter med anledning av övertagande av överbyggnader ishallar

Kommunfullmäktige godkände 2016-06-13 § 65 att överta ishallsöverbyggnader från föreningarna Enebybergs IF och SDE Hockey. Överenskommelsen med föreningarna innebär att normalsäsongen ökar och kommer att gälla vecka 40 till och med 10 jämfört tidigare vecka 42 till och med 10. En förlängning med ytterligare två veckor resulterar i minskade intäkter om cirka 70 tusen kronor per ishall, totalt 140 tusen kronor. Enligt kommunfullmäktiges beslut skall kultur- och fritidsnämnden kompenseras för detta intäktsbortfall.

2017: drift 140 tkr

Övergång till komponentredovisning

Kultur- och fritidsnämnden som ansvarar för en del av kommunens anläggningar kommer att omfattas av regelverket från 2017 med införande under 2016. Förvaltningen samarbetar i frågan med kommunledningskontoret och tekniska kontoret.

För budget 2017 innebär detta att del (1 000 tkr) av den underhållsbudget om 1 720 tusen kronor som finns inom anläggningar har överförs från driftbudget till investeringsbudget. Resterande 720 tusen kronor bedöms avse löpande underhåll och reparationer. Osäkerheten är stor. Förvaltningen har i sin bedömning utgått ifrån underhållsplanen 2016 där cirka 60 procent utgjordes av sådana åtgärder som i komponenthänseende var att betrakta som investeringsåtgärder.

2017: drift -1 000 tkr

3.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

3.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Utmaningen för anläggningarna är att klara den ständigt pågående utökningen av befintliga men också nya verksamheter.
- Befolkningen i länet och kommunen växer samtidigt som det blir allt svårare att hitta lämplig mark och ytor för idrottsanläggningar.
- Under hösten 2016 startar ett samverkans projekt i Stockholms län med syfte att kunna erbjuda barn och unga ett bredare och bättre utbud av aktiviteter särskilt avseende mindre/smälare och ytkrävande idrotter, särskilt anpassade anläggningar för funktionsnedsatta, publika arenor med specifika tävlingskrav.

Inför planperioden 2018-2019 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Driftavtal Mörby- och Vasabadet samt frågan om renovering/nybyggnation av Mörbybadet

Driftavtalet med Medley AB avseende Mörby- och Vasabadet är förlängt med två år till 2018-06-30. Vid förlängningsperiodens slut måste ny upphandling göras.

Kommunstyrelsen har godkänt (2016-04-04) en förstudie som visar att Mörbybadet är i stort behov av renovering. Kommunstyrelsen har gett kommunledningskontoret i uppdrag att utreda lokalisering och omfattning av nytt badhus samt gett fastighetsnämnden uppdrag att i samordning med kommunledningskontorets utredning genomföra ett översiktligt programarbete med tre alternativa lösningar varav en ska förordas. Alternativen är renovering av nuvarande bad, nyproduktion där kommunen antingen bygger själv (eget ägande) eller upphandlar bygg- och driftsentreprenad (kommunen hyr).

Mot bakgrund av ovanstående inkluderar det förlängda driftavtalet en skrivning beträffande reglering av förlorade intäkter i det fall badet måste stängas under pågående avtalstid. En sådan extraordinär kostnad är i dagsläget inte beräknad. Kultur- och fritidsnämnden är beställare av badtjänster och entreprenören hyr baden direkt av tekniska kontoret. Kultur- och fritidsnämnden som beställare av verksamheten ansvarar för att kommuninnevånarna erbjuds tillgång till ett bad av hög kvalitet.

2018: drift X tkr, investering 0 tkr

Servicebyggnad Danderydsvallen

Den huslänga som inkluderar vaktmästeri kommer att rivas och ersättas med nya omklädningsrum.

Investeringskostnaden beräknas till 300 tusen kronor 2018 avseende projektering och 9 000 tusen kronor 2019 avseende byggnation. Kapitalkostnad beräknas i snitt till 15 respektive 430 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 33 år och internränta 1,75 procent.

2018: drift 1 tkr, investering 300 tkr

2019: drift 160 tkr, investering 9 000 tkr

Utveckling av idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium

Förutsättningarna för idrottsplatsen vid Danderyds Gymnasium måste klargöras.

Kommunledningskontoret kommer under hösten behandla ett planuppdrag för hela området med skola och idrott. Idag saknas servicebyggnad med kafeteria, lektionsrum, förråd mm.

Investeringskostnaden beräknas till 300 tusen kronor 2018 avseende projektering och 15 000 tusen kronor 2019 avseende byggnation. Kapitalkostnad beräknas i snitt till 15 respektive 762 tusen kronor årligen med genomsnittlig avskrivningstid 33 år och internränta 1,75 procent.

Då verksamheten utökas finns behov av ytterligare vaktmästartjänst från 2020 om 0,5 årsarbetare (ca 210 tkr) att utgå från Danderydsvallen. Tillkommer cirka 100 tusen kronor i övriga driftkostnader såsom städ, lättare underhåll, larm med mera.

2018: drift 1 tkr, investering 300 tkr

2019: drift 250 tkr, investering 15 000 tkr

4 Föreningsstöd

4.1 Inledning

Fritidschefen har ordet:

"Budgetförslag 2017 innebär fortsatt goda möjligheter att stötta föreningslivet. Hallhyrorna justeras samtidigt som föreningsbidraget räknas upp med två procent. Under året kommer förutsättningarna för ridsporten att förbättras avsevärt med en ombyggnad av Djursholms ridhus.

I förslag till plan för 2018-2019 ser förvaltningen att förutsättningarna för inomhusidrotterna kommer att förbättras avsevärt med ett beslut om sporthall i Enebyberg. I föreliggande förslag har inte tillkommande driftkostnader beaktats, men förvaltningen utgår ifrån att kultur- och fritidsnämnden kommer att erhålla full kompensation."

4.2 Mål

Inriktningsmål:

4.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsatt hög nyttjandegrad av inomhuslokalerna.
- Följa hur RF:s online påverkar nuvarande regler samt granskning.

Styrkor:

- Högt nyttjande av sporthallarna.
- Ett aktivt föreningsliv.
- Goda omdömen vad gäller öppethållande i kommunens idrotts- och motionsanläggningar.
- Verksamheten drivs inom ram. Föreningsbidragen följer fullmäktiges beslut och är inte kostnadsdrivande.

Svagheter:

- Svårt för nya idrotter att få tider i inomhushallarna.
- Nuvarande rutiner avseende fakturering av halltider

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Aktivt delta i projekteringen av en ny sporthall i Enebyberg.
- Se över om tillsynen av inomhuslokalerna går att förändra.
- Se över om rutinerna för bokning av inomhuslokaler går att förbättra.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nyttjandegrad i sporthallar, andel bokade timmar	92%	90%	90%	90%	90%

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Omdöme vad gäller öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, SCB Medborgarundersökning	7,5	7,2	7,2	7,2	7,2

7,2 är ett bra målvärde. Snitt för deltagande kommuner våren 2016 var 6,2.

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nettoutfall, andel av nettobudget.	89%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

4.2.2 Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Säkerställa att breddverksamheten inte missgynnas i förhållande till elitsatsningar.
- Förbättra förutsättningarna för fritidsaktiviteter för ungdomar med funktionsnedsättning.
- Dialog med föreningslivet i form av interna och externa resurser avseende frågor som behandlar värderingar inom idrotten.
- Involvera föreningslivet i Ungt Fokus nätverk.

Styrkor:

- Enligt statistik från Riksidrottsförbundet är antal sammankomster och deltagarkryss är högre än snitt för länet.
- Hög aktivitetsnivå bekräftas av Livsstilsstudien 2016 där 77 procent (2014: 76 %) i åk 9 uppger att de ofta eller ibland deltar i ledarledda aktiviteter/träningar. Motsvarande siffra för gymnasiets år 2 är 65 procent (2014: 65 %).
- Bidrag till 13-16 år dubbelt.
- Lokal- och hyresbidrag till föreningar som har ”egna” anläggningar.

Svagheter:

- En nedåtgående trend i Danderyd, och generellt i riket, att ungdomarna inte lockas i samma utsträckning som tidigare av föreningslivet.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Bistå föreningar att utveckla verksamheten utifrån SISU:s ”Bättre IF”.

Resultatmål:

Aktivitetssutbudet för personer med funktionsnedsättningar i kommunen och närområdet ska öka.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Föreningar med	4	6	6	8	8

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
regelbundna aktiviteter, antal					
Antal evenemang i samverkan med andra aktörer/kommuner	-	8	8	10	10

Resultatmål:

Antalet deltagartillfällen ska minst följa befolkningsutvecklingen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Deltagartillfällen 13-16 år, andel av totala antalet deltagartillfällen 7-20 år	30%	28%	28%	29%	30%
Antal deltagartillfällen 7-20 år/inv 7-20 år	60,7	60	60	60	60

Resultatmål:

Förvaltningen ska främja en aktiv dialog mellan beslutsfattare och föreningsliv.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal möten	3	2	2	2	2

4.3 Ekonomi (budget)

4.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	2 398	1 877	0	1 915	1 915	1 915
Verksamhetens kostnader	-16 765	-17 282	0	-17 907	-18 462	-18 460
Nettokostnader	-14 367	-15 405	0	-15 992	-16 547	-16 545

Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2017 innebär en ökning om 3,8 % (587 tkr) jämfört reviderad budget för 2016.

- Kontant föreningsstöd har räknats upp 2,0 %. Föreningsbidraget har förstärkts med 80 tkr avseende integrationsfrämjande aktiviteter samt avräknats engångsstöd till KSSS 2016 om 200 tkr avseende anläggningskostnader.
- Hyror för lokaler har beräknats enligt prognos samt räknats upp med 0,7 %. Jämfört budget 2016 ingår tillkommande hyreskostnader avseende Djurholms ridhus.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Övriga kostnader har räknats upp med 2,0 % samt tillförts 250 tkr för tillkommande städkostnader i inomhushallar. Städkostnader om 74 tkr avseende Fribergaskolans idrottshall som tidigare år legat bokförda som hyreskostnader har budgeterats om till

städkostnader.

- Avgifter avseende plan- och hallhyror har reviderats då dessa legat oförändrade sedan 2014. Se särskild bilaga.

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Externa intäkter	1 367	1 340	1 304	1 402
Interna intäkter	547	537	1 094	933
Intäkter	1 914	1 877	2 398	2 335
Kontant föreningsstöd	5 470	5 485	4 485	4 540
Stimulansbidrag fritid för funktionsnedsatta	100	100	39	65
Driftbidrag Kvamparksbadet	265	260	255	255
Hyror hallar, gymnastikslar, ridhus, scoutstuga	10 658	10 367	10 598	12 508
Kapitalkostnader	192	194	163	204
Övriga kostnader inomhuslokaler	1 221	876	1 225	970
Kostnader	17 906	17 282	16 765	18 542
Nettokostnader	-15 992	-15 405	-14 367	-16 207

4.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-169	0	0	-200	-200	0
Nettokostnader	-169	0	0	-200	-200	0

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2017 för föreningsstöd uppgår till 200 tusen kronor och omfattar nedanstående projekt:

Inventarieinköp inomhusidrott

Kompletterings- och ersättningsinventarier i de hallar som förvaltningen hyr.

Kapitalkostnad beräknas till 45 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 15 tkr, investering 200 tkr

4.4 Förslag till budget 2017

Budget 2017 innebär utöver uppräknings nedanstående förändrade resursbehov jämfört 2016:

Föreningsbidrag avseende integrationsfrämjande insatser

Föreningar ska kunna söka särskilt bidrag för verksamhet för flyktingbarn. Förvaltningen kommer

inte att dela ut något schablonbelopp utan medel kommer fördelas efter ansökan. Nämnden föreslås i särskilt ärende fatta beslut huruvida beviljande av bidrag ska ske enligt fastställda riktlinjer eller som enskilda beslut.

2017: drift 80 tkr

Ökad städkostnad i hallar som samnyttjas med skolor

Kraven från kommunens skolor har ökat på att de lokaler som föreningslivet nyttjar skall vara välstädade i samband med skoldagens början samt att det även ska vara möjligt att avgöra om onormalt slitage ha skett under skoltid respektive föreningstid. Detta har och medför ökade städkostnader med 30 procent från 2013 till 2014 och med ytterligare 27 procent från 2014 till 2015. Totalt under perioden 2013-2015 har städkostnaderna ökat 270 tusen kronor. I dagsläget betyder detta att förvaltningen har svårt att kunna göra övriga inköp såsom att ersätta slitage av material, ljudanläggningar med mera som delas med skolorna.

2017: drift 250 tkr

4.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

4.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Det finns inget som tyder på att föreningsverksamheten kommer att minska utan förvaltningen förväntar sig en fortsatt hög nivå avseende de aktiviteterna som föreningslivet erbjuder.
- Nuvarande storlek på föreningsbidraget känns angeläget att behålla som en lägsta nivå.

Inför planperioden 2018-2019 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medför ekonomiska konsekvenser:

Boknings- och bidragssystem inom kultur- och fritid

I dagsläget hanteras lokalbokningar och utbetalningar av bidrag manuellt. Detta innebär ökad arbetstid, risk för felaktigheter samt dålig tillgång till statistik. Danderyds kommun är i behov av systemstöd. De system som idag finns på marknaden har bristande funktionalitet utifrån önskemål.

Tillsammans med SKL har Göteborg, Malmö och Umeå tagit fram en kravspecifikation för ett boknings- och bidragssystem som kommer att utgöra grund för en upphandling. Upphandlingen görs tillsammans med övriga kommuner som anslutit sig till projektet. I dagsläget 123 kommuner omfattande 6,6 miljoner invånare. Projektet genomförs under perioden 2016-03-01 till 2018-02-28. Resultatet av projektet är en gemensam molntjänst med ett utbud av e-tjänster.

Molntjänsten ska vara byggd på ett sådant sätt att det ska vara möjligt för andra aktörer att bygga tjänster som fungerar tillsammans med den. Systemet kommer att erbjuda självservice så långt det är möjligt. Det är till för föreningar, privatpersoner och företag som behöver boka lokaler och söka bidrag för sin verksamhet inom kultur- och fritidsområdet.

Ekonomi beträffande köp och drift av systemet är idag läget okänt. Rimligt att det blir någon form av koppling till kommunstorlek. Diskuteras en gemensam organisation för systemförvaltning.

2018: drift X tkr, investering X tkr

Sporthall vid Brageskolan i Enebyberg

Ett ökat bostadsbyggande i Enebyberg gör det angeläget att Brageskolans gymnastiksal ersätts med en fullstor sporthall.

Projektet kommer att innebära tillkommande hyres- och driftkostnader för nämnden. Tidsplan osäker.

2018: drift X tkr, investering X tkr

5 Fritidsgårdar och Ungt Fokus

5.1 Inledning

Fritidsgårdschefen har ordet:

"Budgetförslag 2017 innebär fortsättningsvis att gårdarna i samverkan med ungdomar eller andra aktörer kommer att kunna söka centrala medel för aktiviteter och projekt. Denna möjlighet kommer att stärka ungdomarnas inflytande över sin fritid, främja elevdemokrati och skapa ett bättre programutbud. Sammantaget bedömer förvaltningen att detta ger goda förutsättningar för en stärkt måluppfyllelse.

Förslag till plan 2018-2019 innebär ett fortsatt arbete kring sociala medier, integration, elevdemokrati och droger med centrala projektmedel som bas.

Fritidsgårdarna fortsätter att jobba aktivt med att ligga i framkant! Vi ser en oro i att kommunens ungdomar är stressade och ser där ett behov som fritidsgårdarna kan vara med att fylla. Ett viktigt område i framtiden är att jobba med omvärldsbevakning samt ett intensifierat samarbete med andra kommuner. Integration kommer att vara ett arbetsområde där fritidsgårdarna är en nyckelfaktor. Genom positiva möten och upplevelser skapar fritidsgårdar sammanhang."

5.2 Mål

Inriktningsmål:

5.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Att fler ungdomar hittar till fritidsgårdarna och nyttjar fritidsledarnas kunskap.
- Vara ett nav och bollplank i ungdomsfrågor med externa och interna parter.
- Arbeta aktivt med skola, besök och marknadsföring.
- Nå ut med Ungt Fokus information och föreläsningar avseende ANDT frågor till föräldrar, skolor och andra samarbetspartners.
- Förstärka samarbetet med privata aktörer och föreningar i kommunen.

Styrkor:

- Kompetent och erfaren personal.
- Gott samarbete med flera av kommunens skolor.
- Goda omdömen i egna enkäter.
- Verksamheten bedrivs inom ram.

Svagheter:

- Enligt undersökningen "Pilen" säger en lägre andel elever i årskurs 8 att de brukar besöka fritidsgårdarna eftermiddagar och kvällar.
- Slimmad bemanning gör verksamheten sårbar vid sjukdomar.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Omvärldsbevakning mot nya marknadsföringsplattformar (HT-16, VT 17).
- Genomföra en fritidsledarkonferens med andra kommuner (planering VT-16 och uppstart HT-16/VT-17).
- Fortbildning inom ANDT-området (2016).

- Arbeta aktivt med integration av nyanlända.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdarna eftermiddagar	31%	35%	35%	35%	35%
Andelen elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdar kvällar	9%	15%	15%	15%	15%
Andel elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdarna helger	5%	15%	15%	15%	15%
Antal externa aktörer som anlitar fritidsgårdarna för utbildning (ANDT, nätetik, relationskompetens)	-	2	2	3	3

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket av verksamheten	-	3,5	3,5	3,5	3,5
Jag känner mig välkommen till fritidsgårdarna i Danderyd, stämmer bra (%), Pilen-åk 8	74%	74%	74%	74%	74%

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nettoutfall, andel av nettobudget	90%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

5.2.2 Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fler tjejer och nya grupper ska hitta till gårdarna.
- Öka besökarnas betyg av helhetsintrycket för verksamheten.

- Genom centralt projektmedel förbättra programutbudet.
- Öka ungdomarnas möjligheter att påverka programinnehållet.
- Förbättra omvärldsbevakningen och möta ungdomarna även på de sociala medierna.
- Att skapa två nya stora ungdomsevenemang i samarbete med Danderydsgården.
- Att titta på nya kommunikationskanaler.
- Att vara navet i ungdomsfrågor i Danderyds kommun.
- Att möta de barn och ungdomar som inte åker bort på semestern.
- Integrationsanpassa verksamhet och personal.

Styrkor:

- Vi har en unik kunskap om vad ungdomar gör och vilka behov de har.
- Vi har flexibilitet i vår arbetsgrupp och arbetsätt för att snabbt kunna bemöta ungdomstrender och nya ungdomsnormer.
- HBTQ certifierad verksamhet.
- Kunskapen om hur och vilka sociala medier ungdomar använder är mycket god.

Svagheter:

- Avsaknaden av en mötesplats/fritidsgård i anslutning till Mörbyskolan.
- En slimmad personalgrupp gör att besök och samarbete med skolor och lokala föreningar inte kan fortgå i den utsträckning som fritidsgårdarna önskar.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Samarbete med med kranskommuner vilket ska leda till samarbetsprojekt.
- Ett större delaktighetsprojekt per gård (planering HT-16, uppstart VT-17).
- Speciell satsning på kvällar och helger (HT-16, VT-17).

Resultatmål:

Fritidsgårdarna ska samverka med andra aktörer för att öka ungdomars delaktighet och hälsa.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Pågående projekt under året, antal	10	10	11	12	12

Resultatmål:

Vi ska arbeta främjande för att få in underrepresenterade grupperna i verksamhet.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Pågående projekt under året, antal	-	2	2	3	3

Inriktningsmål:

5.2.3 Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.

Styrkor:

- En lång tradition av välfungerande tvärsektoriell samverkan mellan ungdomsaktörer under strukturerade former
- Återkommande livsstilsundersökningar sedan 2004. Det är en faktabas som väcker intresse hos målgrupperna

- Goda möjligheter att delta då skolor och föräldraföreningar har informationsträffar och att sprida information via deras informationssystem.
- Ett påbörjat samarbete med idrottsföreningar i form av fortbildningsseminarier och erfarenhetsutbyten med fokus på förebyggande insatser mottogs mycket väl av idrottsföreningarna enligt en utvärdering (dock var det få som anmälde sig till det senaste seminariet).
- Samarbete gällande utvärderade metoder och vidareutbildning med nationella organ, främst länsstyrelsen och Centrum för alkohol- och drogupplysning. Exempelvis har dessa institutioner samt ett flertal kommuner gemensamt arbetat för att nå målgruppen unga vuxna som köper ut till minderåriga/bjuder minderåriga. Därtill finns ett ganska unikt nätverk för samarbete mellan Roslagskommunerna, där några kommuner är erkänt välorganiserade och kunniga inom ANDT-arbetet.
- Livsstilsrådgivning för individer och grupper är väl utvecklat av socialkontoret.
- I Danderyd används flera av de skilda metoder som rekommenderas för olika aktörer i arbete med ANDT.

Svagheter:

- Täckningsgrad, omfattning och kvalitet kan förbättras för de metoder som används.
- Användning av sociala medier, film och alternativa kommunikationsvägar är underutvecklad (även om den senaste satsningen på att skicka hem resultat från livsstilsstudien per post till vårdnadshavare var lyckad). Vid bildningstillfällen i ANDT för föräldrar och skolpersonal är det alltför ofta få besökare.
- Strukturerat samarbete med årskurs 4-6 saknas.
- Det är tveksamt om planerade åtgärderna kommer att kunna utföras inom ramen för en tjänst på 50 procent.
- Monitorering av kvalitet och omfattning på metoder kan justeras. Påvisat goda resultat skulle sannolikt sprida metoderna i större omfattning och generera bättre följsamhet.
- Ungdomarna själva involveras för lite i arbetet mot droger. Det bör dock genomföras på sikt och med god utvärdering för att inte riskera oönskade effekter.
- Det saknas kunskap om huruvida ANDT-undervisning i skolorna sker enligt evidens och beprövad erfarenhet. I synnerhet mot bakgrund av att det på nationella planet sker en utveckling mot integrerad ANDT-undervisning.

Planerade åtgärder för att förbättra måluppfyllelse:

- Förbättra metoderna för att kommunicera och samarbeta med viktiga målgrupper som föräldrar, skolpersonal, föräldraföreningar och idrottsföreningar. Här är det väldigt viktigt hur budskapet utformas. Det är av vikt att inte endast fokusera på problemområden. Det flesta röker och dricker inte på högstadiet och andelen som gör det har minskat över åren. Det bör alla känna till. För effektiv kommunikation krävs också kunskap om målgruppernas attityder.
- Undersöka om det finns behov av förstärkt kvalitetssäkring av ANDT-undervisning i skolan såsom samordning av aktörer som arbetar med pedagogisk utveckling inom området.
- Förenkla för relevanta aktörer att skapa eller förbättra ANDT-policys (inkluderat implementering och vidmakthållande av policys).
- Fortsätta följa utvecklingen och fortbilda personal inom kunskapsområdet, inte minst vad gäller cannabis.
- Utveckla metoderna mot snusning

Resultatmål:

Alkoholförtäringen i årskurs nio ska minska.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
-----------	---------------	----------	----------	----------	----------

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Storkonsumenter, andel	-	17%	-	10%	-
Dricker inte alkohol, andel	-	53%	-	60%	-
Debutålder, medelvärde	-	15	-	15	-

Livsstilsstudien genomförs vartannat år.

Resultatmål:

Tobaksanvändningen i årskurs nio ska minska.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Använder inte tobak, andel	-	85%	-	90%	-
Debutålder, medelvärde	-	14	-	14,8	-
Röker dagligen eller ibland, andel	-	13%	-	7%	-

Livsstilsstudien genomförs vartannat år.

Resultatmål:

Narkotikaanvändningen i gymnasiets år två ska minska.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Inte alls använt narkotika, andel	-	77%	-	77%	-
Använt hasch/marijuana 11 gånger eller fler, andel	-	23%	-	23%	-

Livsstilsstudien genomförs vartannat år.

Resultatmål:

Fler vuxna ute på gatorna.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Genomsnittligt antal föräldravandrare per gång	7	8	9	10	10

Inriktningsmål:

5.2.4 Giffri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Öka andelen ekologiska livsmedel.

Styrkor:

Svagheter:

- Kan i dagsläget inte följa upp andelen ekologiska livsmedel.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Krav på att leverantörer kan rapportera andel ekologiska livsmedel.

Resultatmål:

(5.5.2 Mprg) Fritidsgårdarna ska sträva efter att minst 50 % av de livsmedel som köps in ska vara ekologiska.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel inköpta ekologiska livsmedel	-	-	20%	30%	50%

Nytt resultatmål från 2017.

5.3 Ekonomi (budget)

5.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	624	573	0	579	579	579
Verksamhetens kostnader	-7 624	-8 766	0	-8 667	-8 651	-8 670
Nettokostnader	-7 000	-8 193	0	-8 088	-8 072	-8 091

Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2017 innebär en minskning om 1,3 % (105 tkr) jämfört budget 2016.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden. Lönekostnader 2016 inkluderade, som ett resultat av omorganisation, tillfälliga lönekostnader för en tjänst om 0,5 årsarbetare. Tjänsten är slutreglerad och kostnad om 250 tkr har i budget för 2017 avräknats.
- Lokalhyror har räknats upp med 0,7 %.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret.
- Övriga kostnader har räknats upp med 1,6 %.
- Intäkter har i snitt räknats upp med 1,0 %. Merparten av intäkterna avser huvudsakligen caféverksamhet som bygger på självkostnad.

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Externa intäkter	475	471	524	470
Interna intäkter	104	102	100	101
Intäkter	579	573	624	571
Lönekostnader	5 272	5 419	5 073	4 999
Lokalhyror	1 696	1 684	1 105	1 668
Kapitalkostnader	44	41	40	38

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Övriga kostnader, Ungt Fokus	210	210	131	200
Internavtal KLK	167	150	146	171
Centralt projektstöd	200	200	115	200
Övriga kostnader	1 078	1 061	1 014	1 051
Kostnader	8 667	8 765	7 624	8 327
Nettokostnader	-8 088	-8 192	-7 000	-7 756

5.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-31	-69	0	0	-100	0
Nettokostnader	-31	-69	0	0	-100	0

Förvaltningen föreslår ingen investeringsbudget för 2017.

5.4 Förslag till budget 2017

Enligt plan och ordinarie omfattning. Se rubrik ovan "*Kommentarer till driftsbudget*".

5.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

5.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Fritidsgårdarna kommer även i fortsättningen att betyda mycket för ungdomssituationen i Danderyd. Alla ungdomar kommer inte att besöka verksamheten men för många ger fritidsgårdarnas främjande arbete en bra balans i vardagen.
- **Integration** - Att bemöta de nyanlända genom fritidsgårdarnas utbud och kunnig personal. Fritidsgårdarna kommer att vara en nyckelfaktor i att skapa förståelse och integration. I kranskommunerna är det tydligt att det senaste årets våg av nyanlända förändrar behovet och nyttjandet av fritidsgårdarna. Det är viktigt att vi på ett tidigt stadium är förberedda för de möjligheter som kommer.
- **Ungdomar och sociala medier** - Fritidsgården i Djursholm startade under 2013 sin verksamhet "Fritidsgård på nätet" och utmaningen inför framtiden blir att följa upp den verksamheten och utifrån resultatet avgöra om det är aktuellt för fler fritidsgårdar att vara aktiva på nätet. Det är ingen tvekan om att de sociala medierna fortsättningsvis kommer att vara en viktig del i ungdomarnas livsstil och utifrån det måste verksamheten vara beredd att möta den signalen.
- **Elevdemokrati** - Äldre elever som med stöttning från gårdarna ordnar aktiviteter för yngre besökare har visat sig vara en stor framgångsfaktor som gårdarna kommer att jobba vidare med. Ungdomarnas möjlighet att påverka programinnehållet är ytterligare en viktig faktor

- för att ungdomarna ska trivas på gården.
- **Normfokus** - Att jobba med allas lika värde och vara en plats där ungdomar möter en miljö där en kille får vara lugn och en tjej får ta plats. Livsstilsstudien påvisar att våra ungdomar blir alltmer stressade. Här kan fritidsgårdarna spela en avgörande roll med att skapa en miljö med goda normer. Ett andningshål utan betygskrav.

Under planperioden 2018-2019 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Nyanlända/ensamkommande flyktingungdomar

Fritidsgårdarna kommer att bli en nyckelfaktor tillsammans med skolan i att acklimatisera de nyanlända i vår kommun. Behovet av utbildning och fortbildning för fritidsledarna finns och kommer att ta fart under 2016. Andra kommuner har ökat personaltätheten under kvällarna samt haft mer öppet under sommarperioden.

I dagsläget råder osäkerhet beträffande utvecklingen.

2018: drift X tkr, investering X tkr

Ungdomarnas plats i nya Mörby centrum

Ungdomarna är en självklar del i Mörby centrum och Danderyds fritidsgårdar är en lika självklar del ur ett ungdomsperspektiv. Det är angeläget att utforma det nya Mörby centrum så att det blir en plats där ungdomar känner sig hemma, kan mötas och vara delaktiga i olika arrangemang.

Förvaltningen samarbetar över kommungränsen för att ta vara på de erfarenheter som finns när det gäller att skapa attraktiva, trygga och välfungerande centrummiljöer för ungdomar. Den regionala samverkansorganisationen; Kunskapscentrum för fritidsledarskap (KC) ger möjlighet till såväl brett som djupt erfarenhetsutbyte.

2019: drift X tkr, investering X tkr

6 Bibliotek

6.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Budgetförslag 2017 möjliggör en god bas för biblioteksverksamheten i Danderyd. Fyra bibliotek, bra mediesamling och kunnig personal skapar en stabil grund för en fortsatt god utveckling. Ett viktigt styrdokument är den nyligen antagna "Biblioteksplan för Danderyds kommun 2016 - 2020". För en stärkt måluppfyllelse kommer uppdraget även fortsättningsvis att ligga på barn och ungdomars lärande och läsutveckling samt att öka antalet aktiviteter för äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Under 2017 bedömer förvaltningen att ambitionsnivåerna som uttrycks i resultatmålen kan uppnås. Budgeten innebär en strävan att öka bibliotekets roll som kulturell mötesplats. Detta är i linje med att bibliotekets funktion som mötesplats kommer att bli allt viktigare, då biblioteket ofta är en av få öppna platser som inte kräver medlemskap eller inträde.

Förslag till plan 2018-2019 är osäker då lokaler för bibliotek och kultur i det nya Mörby centrum skall förverkligas. Arbetet är i full gång och kommer att innebära en positiv utveckling för Danderyd.

Möjligheterna att utveckla bibliotekens roll som mötesplats och förmedlare av information, kunskap och kultur kommer markant att förbättras i det nya Mörby centrum."

6.2 Mål

Inriktningsmål:

6.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Ett utökat samarbete med kommunens olika förvaltningar i syfte att nå synergieffekter och arbeta mer kostnadseffektivt.
- Utnyttja digital teknik för ökad tillgänglighet och möjlighet till självservice. Det virtuella biblioteket är på gång!
- Samarbeten med andra kommuner (t.ex. upphandling) fortsätter och utvecklas i syfte att nå ekonomiska och verksamhetsmässiga samordningsvinster.
- Utveckla samarbetet med förskolor och skolor samt med organisationer som arbetar med äldre.
- Planering har startat och kommer att prioriteras för den framtida verksamheten i nya Mörby centrum.

Styrkor:

- Välbesökt och väl nyttjad verksamhet.
- Decentraliserad verksamhet i fyra kommundelar.
- Medborgarna ger verksamheten höga och stabila omdömen över snitt i SCB:s Medborgarenkät våren 2016.
- Kunnig, engagerad och lojal personal.
- Lätt att rekrytera bra personal.
- Ett tillåtande arbetsklimat.

- Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Svagheter:

- I och med att biblioteket består av fyra enheter är det personalkrävande och svårigheter kan uppstå med bemanningen av det generösa öppethållandet.
- Bibliotekslokalerna har olika ägare och förvaltare vilket innebär att problem med lokalerna kan vara svåra att lösa.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Arbete med förankring av mål hos personalen och medverkan i att definiera aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse.
- Utbildning och utvecklingsprogram för personalen för att skapa helhetstänkande.
- Biblioteket förbättrar sin synlighet och service på webben.
- Samarbetsområden identifieras med målet att öka gränsöverskridande samverkan i det nya Mörby centrum.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Fysiska besök, antal/inv	8,2	8,6	8,8	9	10
Total utlåning/inv	5,9	6	6,2	6,7	6,8

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
SCB:s Nöjd-Medborgar-Index avseende biblioteksverksamhet	8,2	8,3	8,3	8,5	8,6

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Den genomsnittliga användningen av självservice (utlåning via bokautomat)	48%	60%	60%	70%	70%
Nettoutfall, andel av nettobudget	97%	100%	100%	100%	100%

Målet för självservice sänks till mer realistisk nivå. Det är viktigt att uppmana självservice av bland annat arbetsmiljömässiga skäl.

Inriktningsmål:

6.2.2 Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Ökad tillgänglighet genom utökade öppettider och fysiskt tillgängliga lokaler.
- Webbverktyget Arena utnyttjas optimalt för virtuell tillgänglighet.

- Barn, unga, äldre och personer med någon form av funktionsnedsättning erbjuds medier och aktiviteter som är anpassade för dessa målgrupper.
- Biblioteken rustar sig för att möta behoven hos en ökad mångkulturell befolkning.
- Dialogen med brukarna avseende verksamheten ökar och hittar nya former.
- Antalet läsfrämjande aktiviteter bibehålls.
- Biblioteken inventerar möjligheterna att tillgodose en ökad efterfrågan av studieplatser.
- Biblioteken utvecklas som levande centra för kultur genom olika typer av kulturarrangemang.
- Tillsammans med utbildningsnämnden uppdateras styrdokument för skolbiblioteken.
- Att skapa ett väl fungerande, synligt och vackert bibliotek för framtiden i Mörby centrum.
- Ett utvecklingsarbete startar med samtliga medarbetare i syfte att möta kraven i framtidens bibliotek.

Styrkor:

- Biblioteket har lyckats med de senaste årens läsfrämjande aktiviteter.
- Fyra fysiska bibliotek som är väl förankrade i sina kommundelar.
- Inredningen i biblioteken är flexibel.
- Starkt stöd från föreningsliv och vänföreningar.
- Biblioteken är välkända och viktiga mötesplatser för kommuninvånarna.
- Välutbildad personal som har god kunskap om Danderyds kommun.

Svagheter:

- Dagens placering av Mörby bibliotek.
- Avsaknad av vänförening i Mörby.
- Svårigheter att nå ut med och marknadsföra utbudet.
- Djurholms bibliotek är inte fullt ut tillgängligt då det saknas hiss. Enligt utredning av tekniska kontoret är det inte praktiskt genomförbart att installera hiss.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Bibliotekets öppettider i Mörby ska ytterligare utökas.
- MerÖppet skall införas i Enebyberg.
- Införandet av en ny webbportal, Arena, har ett medborgarfokus och gör biblioteket mer virtuellt och lättillgängligt.
- Marknadsföringen av biblioteken ökas genom den nya webben och genom sociala medier
- Samarbete med Information Danderyd med flera utvecklas.
- Aktivt arbete och samarbete i planeringen av bibliotekets och kulturens plats i nya Mörby centrum.

Resultatmål:

Utbudet av aktiviteter och tjänster riktade till äldre och personer med funktionsnedsättningar ska öka.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Aktiviteter för personer med funktionsnedsättningar, antal/år	4	10	12	15	15
Aktiviteter för seniorer, antal/år	5	10	15	20	20

Resultatmål:

Biblioteken främjar barns och ungdomars lärande genom samarbete och nya arbetsformer.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Läsfrämjande aktiviteter, antal/år	402	200	400	400	400

Målnivåer för 2017-2019 har justerats upp då tidigare nivåer felaktigt var för låga. 400 aktiviteter är en mycket bra målnivå som bör hållas.

Resultatmål:

Den fysiska och virtuella tillgängligheten ska öka.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Öppethållande huvudbibliotek, tim/v	47	52	52	57	62
Webbesök på startsidan, antal/år	-	70 000			

Från och med 2016 har biblioteken bytt redskap för uppföljning av antalet webbesök. Verksamheten avstår därmed att sätta målnivåer tills dess man har kunskap om faktiskt utfall 2016.

Resultatmål:

Biblioteken ska främja mångfald.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal aktiviteter	-	5	7	10	15

Inriktningsmål:

6.2.3 Biologisk mångfald

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Fortsätta stötta kommunens miljöarbete genom att sprida kunskap och information till allmänheten.
- Samverka med övriga förvaltningar och klimat- och energirådgivningen.

Styrkor:

- Verksamhetsidén för biblioteken bygger på främjande av hållbar resursanvändning i lokalsamhället. En tryckt bok kan återanvändas/utlånas cirka 70 tillfällen innan den måste kasseras på grund av slitage.
- Biblioteken erbjuder även e-medier som kan lånas ut i oändligheten.
- Biblioteket är ett offentligt neutralt rum där det är lätt att nå ut med information till allmänheten.

Svagheter:

- Biblioteket själv råder endast i begränsad omfattning över möjligheter till återvinning, energibesparing (el, värme etc.)

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Erbjud biblioteket som en plats för kommunens verksamheter och ideella organisationer att sprida kunskap om miljöarbete genom föredrag och utställningar.
- Presentera böcker som behandlar aktuella miljöfrågor på "specialhylla".

- Arrangera föredrag på tema kring hållbar resursanvändning.
- Temabokkassar för barn som lånas ut till förskolor.
- Fortsätta låna ut energimätare.

Resultatmål:

(3.3.1.1 Mprg) Biblioteken ska stärka allmänhetens kunskap och medvetenhet så att målen om frisk luft, friskt vatten, biologisk mångfald samt god bebyggd miljö kan uppnås.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal offentliga aktiviteter i bibliotekets regi	5	15	15	20	20

6.3 Ekonomi (budget)

6.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	2 074	1 954	0	1 990	1 990	1 990
Verksamhetens kostnader	-14 213	-14 750	0	-15 053	-15 069	-15 090
Nettokostnader	-12 139	-12 796	0	-13 063	-13 079	-13 100

Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2017 innebär en ökning om 2,1 % (267 tkr) jämfört budget för 2016.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har räknats upp med 0,7 %. Jämfört budget 2016 ökar hyran med 2,8 % beroende på att hyran för biblioteket i Mörby centrum ökade med 7,9 % under 2016. Detta som en följd av en ökad snitthyran för kommunens inhyring då andelen kontorsytor i Mörby centrum ökat och ytor i källarplan minskat.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Mediebudget ligger på oförändrad nivå jämfört budget 2016.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret och innebär i förhållande till volym- och prisförändringar en uppräknings med 2,7 %.
- Övriga kostnader har räknats upp med 3,1 %.
- Externa intäkter har inte räknats upp. Biblioteken har ingen ambition att höja sina avgifter då man bedömer att detta riskerar att få en negativ effekt på nyttjandet av bibliotekens tjänster.
- Interna tjänster avser vidarefakturerad personalkostnad för skolbibliotekarier och har räknats upp enligt faktisk prognos.

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Externa intäkter	222	222	360	222
Interna intäkter	1 768	1 732	1 714	1 698
Intäkter	1 990	1 954	2 074	1 920

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Lönekostnader	7 734	7 582	7 494	7 309
Lokalhyror	2 830	2 754	2 683	2 856
Kapitalkostnader	461	465	489	606
Medieinköp	1 126	1 126	1 138	1 114
Kulturaktiviteter	180	180	114	180
Internavtal KLK	791	770	720	723
Övriga kostnader	1 931	1 873	1 575	1 624
Kostnader	15 053	14 750	14 213	14 412
Nettokostnader	-13 063	-12 796	-12 139	-12 492

6.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-158	-920	0	-300	-300	-300
Nettokostnader	-158	-920	0	-300	-300	-300

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2017 för biblioteken uppgår till 300 tusen kronor och avser nedanstående projekt:

Inventarier bibliotek inkl biblioteket i Enebyberg som tidigare belastat Träffpunktens investeringsbudget.

Beräknad investeringskostnad 300 tusen kronor och kapitalkostnad 65 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 5 tkr, investering 300 tkr

2019: Vi förutsätter att inredningen av det nya biblioteket i Mörby centrum är en del av helheten i projektet. Kontorsutrymmena kan däremot inredas med befintliga möbler. Fortsatt investeringsbudget behövs för de 3 övriga biblioteken.

6.4 Förslag till budget 2017

Enligt plan och tidigare omfattning. Se rubrik ovan "*Kommentarer till driftsbudget*".

6.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

6.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Antalet bemannade bibliotek i Sverige minskar. I Danderyd finns en stark medvetenhet om de små bibliotekens betydelse som informations-, upplevelse- och mötesplatser för medborgarna.

- Antalet fysiska besök fortsätter att minska i landet samtidigt som besök via webben ökar. I Danderyd ökar antalet besökande på biblioteken.
- Biblioteken i Sverige ökar antalet aktiviteter, främst läsfrämjande aktiviteter för barn och unga. Vi ser också i Danderyd en klar ökning av bibliotekens aktiviteter för barn- och unga
- En trend som också gäller för Danderyd är en ökad användning av anpassade medier för personer med läsnedsättning. De anpassade medierna som kan nås via webben är mer tillgängliga än vad de tidigare varit.
- Den totala utlåningen på biblioteken i Danderyd ligger på en stabil nivå och följer inte den nationella trenden som är vikande.
- Utlåningen av e-böcker har planat ut och är nedåtgående. Däremot anas en trend att ljudböcker efterfrågas mer.
- Biblioteken söker alternativa utlåningsställen där det är enkelt att låna och där låneregistrering inte sker. Detta sker i Danderyd t.ex. på Danderydsgåden och i Mörbybadet.
- Ett nytt bibliotek i Mörby centrum är efterlängtat av både personal och medborgare. Det kommer att kräva stor omsorg att skapa ett bibliotek för framtiden samt nya arbetsätt i en förändrad miljö. Omvärldsspaning och innovativt tänkande är viktigt de kommande åren.

Under planperioden 2018-2019 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Biblioteks- och kulturverksamhet i nya Mörby centrum

I koalitionens politiska överenskommelse framgår att: ”Kommunen ska skaffa nya lokaler för kulturverksamhet i Mörby centrum – ett ”Kulturhus” – i samband med utbyggnaden av centrum.

Danderyds kommun skall förverkliga ett bibliotek/kulturcentrum i nya Mörby centrum. I ett samlat kulturcentra ges plats och möjlighet att både uppleva och själv skapa kultur. Lokaler skall utformas med barn och ungas behov i fokus och samverkan mellan olika verksamheter skall eftersträvas. Biblioteket ska vara navet i kulturcentrat med generösa öppettider och flexibla ytor för olika arrangemang. Kommunens aktiva konstnärer är i stort behov av lokal för utställningar och det planeras med fördel i anknytning till biblioteket. Samordningsvinster uppnås vidare genom att lokalisera Information Danderyd tillsammans eller i närheten av biblioteket och en fullmäktigesal/större samlingslokal kan med fördel användas för kulturaktiviteter. För Mörby centrum kommer ett kulturcentra att ge mervärde till de befintliga verksamheterna. Ett spännande kulturcentrum betyder mycket för att öka besöksantalet och för att stärka identiteten och stoltheten hos medborgarna i Danderyd. Ett aktivt kulturcentrum kan bidra till att kommunen positivt låter tala om sig i många sammanhang. I föreliggande budget- och planförslag har inga ekonomiska effekter av nytt kulturhus inkluderats. Verksamheten känner stort engagemang inför det kommande arbetet med planering och genomförande och kommer att ge förverkligandet av planerna högsta prioritet.

I dagsläget är det omöjligt att ange kommande driftskostnader och investeringar i det nya Mörby centrum

2019: drift X tkr, investering X tkr

7 Kulturskola och kulturstöd

7.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Budgetförslag 2017 tillgodoser möjligheterna för en verksamhet i utveckling och med hög kvalitet. Nya resultatmål är framtagna som fokuserar på samverkan och generationsöverskridande aktiviteter.

Centralt belägna och funktionella lokaler för kulturaktiviteter är viktiga för kommunens kulturaktörer och för alla medborgare. Innan planerna på det nya Mörby centrum förverkligas kommer satsningar att göras på Danderydsgården och på aulorna i Viktor Rydbergs gymnasium och Danderyds gymnasium. Dessa satsningar ger bättre förutsättningar för musik- och kulturskolornas elever att framträda och kan stimulera till olika typer av samarbeten. Dessutom innebär det en möjlighet för föreningslivet att nå ut med sina arrangemang."

7.2 Mål

Inriktningsmål:

7.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Öka samverkan mellan kulturen, biblioteken och föreningslivet kring kulturaktiviteter.
- Kulturen tar plats och verkar på nya arenor.

Styrkor:

- Danderyds Kulturskolas elevenkät 2016 visar att 90,5 procent har "kul" på kulturskolan. De två stickprovsenkäter som förvaltningen gjorde 2015 till fristående musikskolor visade att 100 procent av svarande var nöjda eller mycket nöjda med lektionerna.
- Kulturskolan har en välutbildad och kreativ fast personal och verksamheten är välförankrad hos elever och föräldrar.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarna betyg 6,1 (skala 1-10) beträffande tillgången till kulturevenemang. Snitt för deltagande kommuner var 5,9.
- Verksamheten håller anvisad ram. Prognos för 2016 100 %.

Svagheter:

- Antalet elever minskar på såväl Danderyds kulturskola som de fristående musikskolorna.
- Terminsavgiften för kulturskolan är högst i landet.
- De fristående musikskolorna anger svårigheter att klara sig ekonomiskt och tar ut väsentligt högre avgifter än Danderyds kulturskola.
- Ändamålsenliga lokaler för kulturaktiviteter är begränsade och ligger ocentralt.
- Stockholms utbud är både en styrka och en svaghet, ett bra komplement.
- Danderyd saknar såväl museum som konsthall.

Vilka Åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Tydliggöra uppdraget till kulturskolan
- Skapa ett nätverk för kommunens kulturskola och de fristående musikskolorna.
- Sträva efter att tillgodose utställningsmöjligheter i nya Mörby centrum.

- Stötta privata initiativ.
- Rollen som kultursamordnare utvecklas.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Elever som deltar i musik- eller kulturskola, andel (%) av inv 7-15 år (SMOK, kommunal verksamhet)	23	26	26	26	26

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andelen deltagare i kulturskolor som är nöjda med verksamheten som helhet	100%	100%	100%	100%	100%
SCB:s Nöjd-region-index avseende tillgången till kulturevenemang	6,2	6,2	6,2	6,2	6,5

Målnivån för NMI ligger på en bra nivå. Snitt för deltagande kommuner var 5,9.

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nettoutfall, andel av nettobudget.	101%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

7.2.2 Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Kulturens scener ska möjliggöra för kultur- och musikskolornas elever att göra framträdanden.
- Kulturskolan utökar sitt samarbete med fritidsgårdarna och med kulturen.
- Ett väsentligt större utbud av publika arrangemang från kultur- och musikskolorna.

Styrkor:

- Mycket god kvalitet på kultur- och musikskolorna, duktiga lärare och ambitiösa elever.
- Stort engagemang hos föräldrarna.
- Många talanger, instrument och ämneskurser.

Svagheter:

- Svagt samarbete mellan musikskolorna som i mycket arbetar för sig själva. Ett gott samarbete bidrar till att kursutbudet förstärks och kompletteras.
- Kulturskolan saknar anpassade undervisningslokaler i skolorna.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Marknadsföra och erbjuda kommunens scener för kulturaktiviteter.
- Öka utbudet av kulturaktiviteter för funktionsnedsatta ungdomar.
- Förvaltningen skall inbjuda till och stimulera nätverksbyggande.
- Gemensam presentation på webben och gemensamt tryckt informations- och marknadsföringsmaterial.
- Förvaltningen engagerar i högre grad elever från kultur- och musikskolorna i samband med olika arrangemang.
- Deltagande i kommunövergripande aktiviteter, t. ex talangjakt för funktionsnedsatta.
- Kulturskolans utbud utökas och utvecklas i riktning mot dagens ungdomsmusik.

Resultatmål:

Främja nyskapande kulturprojekt för ungdomar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal kulturprojekt	-	2	2	2	2

Inriktningsmål:

7.2.3 Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Kommunens aulor utrustas och erbjuds som scener för kulturlivet.
- Biblioteken intensifierar arbetet med uppdraget att vara en kulturell mötesplats genom att öka utbudet av kulturaktiviteter i samarbete med kultur- och musikskolor, vänföreningar, företagarföreningar och andra intressenter.
- Kulturcentrum i nya Mörby centrum blir en bas med förbättrade möjligheter till konstutställningar samt teater- och konsertevenemang etc. Det nya kulturcentrat föreslås bli en mötesplats för kultur i vid bemärkelse i Danderyd såsom konst, musik, evenemang av olika slag (konferenser, utställningar, möten, sammanträden) mm.
- Årligen starta minst två nyskapande kulturprojekt för ungdomar.

Styrkor:

- Närheten till Stockholm bidrar till att medborgarna har mycket goda möjligheter till ett rikt kulturutbud av högsta klass. Lokalt kompletteras detta utbud av verksamheten på Danderydsgården, kulturskolor, hembygdsföreningar och bibliotekens vänföreningar som väsentligt bidrar till ett rikt kulturliv i Danderyd.
- Danderyds kommun har aktiva, kunniga och engagerade medborgare som vill vara medskapare i kommunens kulturliv.
- Föreningslivet är starkt och stabilt.
- Näringslivet värdesätter kultur och bidrar ofta genom sponsring.
- Antalet aktiva kulturarbetare är stort i kommunen.
- Konst- och musiklivet intar en positiv särställning.
- Kulturmiljön är välbevarad och spelar en stor roll för livskvalitén.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarnas uppfattning om utställnings- och konstverksamheter betyg 6,6 (skala 1-10). Resultatet är oförändrat gentemot föregående år. Snittet för samtliga kommuner var 6,5.

Svagheter:

- Många invånare känner inte till det lokala kulturutbudet. Det är svårt att nå ut med information till nya målgrupper.
- Medborgarna i Danderyd är mycket aktiva och det kan vara svårt att hinna prioritera bland verksamheter.
- Medietäckningen är svag.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarnas uppfattning om teaterföreställningar och konserter betyg 5,4 (skala 1-10). Resultatet är en förbättring gentemot föregående år (5,2). Snittet för samtliga kommuner var 5,8.
- Svårt att mäta effekter av kultursatsningar.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Årligen arrangeras minst ett större kulturevent i kommunen.
- 2017 arrangerar föreningslivet med kommunens som samordnare den fjärde Kulturbiennalen i Danderyds kommun
- En marknadsföringsplan med ett större användande av sociala medier för kulturaktiviteter tas fram.
- Kulturcentrum i nya Mörby centrum står klart 2019 och ger förbättrade möjligheter till konstutställningar, teater- och konsertevenemang etc.
- Prioritera nätverkande och samarbeten internt och externt.
- I samarbete med andra kommunala verksamheter skapas en eller flera kulturstigar med t.ex Elsa Beskow tema
- Skyltning av Roslagsbanan sker i samarbete med närliggande kommuner.

Resultatmål:

Nytt biblioteks- och kulturcentrum öppnar i nya Mörby Centrum.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nytt biblioteks- och kulturcentrum	-	-	-	-	Ja

Resultatmål:

Öka samverkan med andra aktörer.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Ökad samverkan	-	Ja	Ja	Ja	Ja

Resultatmål:

Möjliggöra generationsöverskridande aktiviteter och bryta isolering.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal aktiviteter	-	3	5	5	7

7.3 Ekonomi (budget)

7.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens	135	719	0	719	719	719

	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
intäkter						
Verksamhetens kostnader	-12 380	-14 446	0	-15 225	-15 811	-15 807
Nettokostnader	-12 245	-13 727	0	-14 506	-15 092	-15 088

Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2017 innebär en ökning om 5,7 % (779 tkr) jämfört reviderad budget för 2016.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har beräknats enligt prognos samt räknats upp med 0,7 %.
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter.
- Anslag till Danderyds kulturskola samt bidrag till kulturföreningar och fristående musikskolor har räknats upp med 2,0 %.
- Danderyds kulturskolas terminsavgifter föreslås oförändrade, 1 720 kr per termin. Kulturskolan kompenseras motsvarande 2,0 % (80 tkr) av beräknade intäkter.
- Grundkurspengen för musikundervisning i årskurserna 1 och 2 har räknats upp 2 % från 1 040 kr/elev och år (2016) till 1 060 kr/elev och år. I snitt beräknas 800 elever delta.
- Ramen för kulturscener har tillförts 550 tkr för drift av de aulor som nämnden har övertagit.

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Anslag	7 774	7 633	7 260	7 260
Grundkurspeng	848	829	813	939
Projektmedel kulturskolor	100	100	75	100
Danderyds Kulturskola	8 722	8 562	8 148	8 299
Bidrag fristående musikskolor	1 132	1 114	904	904
Bidrag kulturföreningar	110	106	105	105
Hyror kulturföreningar	383	380	375	375
Skötsel konst	25	25	17	25
Kulturstipendium	60	60	115	112
Projektbidrag	180	175	187	175
Banérspelen	49	48	71	47
Nedskrivning konst	0	0	0	0
Kulturstöd	807	794	870	839
Lönekostnader	434	425	471	275
Lokalhyra	2 885	2 866	1 454	1 249
Kapitalkostnader	209	210	203	230

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Programverksamhet och övrig drift	1 036	475	329	350
Intäkter	-719	-719	-135	-72
Kulturscener	3 845	3 257	2 322	2 032
Nettokostnader	14 506	13 727	12 244	12 074

7.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-120	-246	0	-340	-100	-100
Nettokostnader	-120	-246	0	-340	-100	-100

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2017 för kulturstöd uppgår till 340 tusen kronor och fördelar sig på nedanstående projekt:

Ljudanläggning Aulor

Hyrorna avseende aulor i Danderyds gymnasium samt Viktor Rydbergs gymnasium överflyttades till kultur- och fritid 2015-01-01. Aulorna är till åren komna och i behov av förbättringar beträffande ljud och ljus. Grunden till befintliga anläggningar är gamla. De tillägg som gjorts gör anläggningarna svåra att hantera samt driftosäkra. Om aulorna ska kunna fungera för scenframträdande, konferenser med mera måste uppdateringar ske. Tekniska kontoret har med konsult hjälp tagit fram en förstudie (2015-12-18) avseende belysning och ljudsystem för Danderyds gymnasium. Enligt denna preliminära bedömning rör det sig om investeringskostnader på 70 tusen kronor för ljud och 1 430 tusen kronor för ljus. Motsvarande förstudie har även gjorts (2016-01-07) för aulan i Viktor Rydbergs gymnasium som för denna lokal visar på cirka 70 tusen kronor för ljud och 340 tusen kronor för ljus. Förvaltningens uppfattar att förstudierna inte visar på en lösning som matchar reellt behov i synnerhet beträffande ljus. Omtag måste göras. Då ljud är prioriterat åskas för 2017 investeringsmedel om 140 tusen kronor detta medför en kapitalkostnad om 30 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 10 tkr, investering 140 tkr

Inventarier Danderydsgården

Investeringskostnad 100 tusen kronor och kapitalkostnad 22 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 2 kr, investering 100 tkr

Inköp konst

Årligt investeringsanslag om 100 tusen kronor. Ingen kapitalkostnad då konst ej har avskrivningstid. Dessa pengar kommer från och med 2017 att destinerar för konst i offentliga utomhusmiljöer eller publika konstprojekt över längre tid. Detta kan innebära att anslagna medel begärs för ombudgetering mellan år för att kunna finansiera till exempel en konststig.

2017: drift 0 tkr, investering 100 tkr

7.4 Förslag till budget 2017

Budget 2017 innebär utöver uppräknningar nedanstående förändrade resursbehov jämfört 2016:

Driftkostnader i samband med övertagande av skolaulor

Hyrorna avseende aulor i Danderyds gymnasium samt Viktor Rydbergs gymnasium överflyttades till kultur- och fritid 2015-01-01. För att kommunen och föreningslivet ska kunna nyttja lokalerna för olika scenframträdanden behövs kunnig personal som kan befintliga tekniska system. Dessa system blir allt mer avancerade och gjorda investeringar riskerar att förstöras vid felaktig användning. Det har också en säkerhetsaspekt för material och för människor att kunnig personal finns på plats vid evenemang. I dagsläget saknas personal som är inkörd på teknik, lokaler och verksamhet och som kan närvara vid evenemang såväl dag som kvällstid. I avsaknad av sådan personal har kultur- och fritid endast en ytterst begränsad möjlighet att nyttja och/eller hyra ut lokalerna.

2017: drift 550 tkr

Terminsavgift Kulturskolan

Kulturskolan verksamhet ligger under produktionsstyrelsen där också intäkterna från elevernas terminsavgifter bokförs och redovisas. Kultur- och fritidsnämnden i egenskap av beställare föreslår årligen kommunfullmäktige avgiftsnivå i samband med fastställande av budget. Förvaltningen föreslår i budget 2017 att avgifterna inom kulturskolan hålls oförändrade. Detta med anledning av att Danderyd ligger i topp bland kommuner beträffande avgiftsnivå. För att Danderyds kulturskola ska få kompensation för beräknade kostnadsökningar 2017 föreslår förvaltningen en kompensation motsvarande 2 procent av de totala elevavgifterna vilket innebär en höjning av anslaget med 80 tusen kronor.

2017: drift 80 tkr

7.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

7.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Svensk musik och svenska musikskapare toppar listorna världen över. För att se till att trenden fortsätter samt öka mångfalden i det svenska musikundrets framtid har Kulturskolerådet och SKAP, Sveriges kompositörer och textförfattare, lanserat en gemensam satsning på barns och ungas möjlighet att inte bara spela utan också skapa musik.
- Under hösten 2016 startar ett projekt om en i Stockholms län regionalt utvecklad kulturskola. Syftet är att kunna erbjuda barn och unga ett bredare och bättre utbud av aktiviteter främst inom; orkesterverksamhet, enstaka smalare ämnen, verksamhet för barn och unga med omfattande funktionsnedsättningar samt fördjupningskurser. Förvaltningen deltar i projektet.
- Hur skall kulturen ta plats i Nya Mörby centrum? Vilken roll kommer andra kulturlokaler att spela?
- Kultur får en allt större betydelse i den lokala utvecklingen bland annat för attraktivitet i boendecentra, i mottagandet av nyanlända, för att bryta isolering av äldre människor och för att motverka rotlösheten hos våra ungdomar.
- I framtiden kommer eventuellt en pedagogbrist att uppstå inom kulturskolan till följd av en förändrad utbildning.

Under planperioden 2018-2019 står nämnden inför nedanstående uppgifter som bedöms medföra ekonomiska konsekvenser:

Danderyd som fristad för förföljda författare

Kommunfullmäktige beslutade 2016-03-07 att anta motionen att Danderyds kommun ska bli fristad för förföljda författare. Kultur- och fritidsnämnden har fått i uppdrag att driva fristadsprogrammet i Danderyds kommun och genom detta skapa förutsättningar att ta emot en förföljd författare.

Då ansvaret att vara en fristad för förföljda författare är ett stort och ansvarsfullt uppdrag kommer förvaltningen under 2017 att undersöka möjligheterna att samarbeta med andra närliggande kommuner.

Hur ett fristadsprogram administreras kan skilja sig mellan länder och städer vissa grundläggande åtaganden är dock gemensamma för alla och regleras i ett avtal med samarbetsorganisationen ICORN. Kommunen förbinder sig till exempel att varje månad betala ut ett stipendium till fristadsförfattaren. Därtill skall man kunna erbjuda ett lämpligt, kostnadsfritt boende samt stå för rimliga kringkostnader, såsom el, vatten, TV, datoruppkoppling och telefon. Kommunen skall också avdela en kontaktperson – en koordinator som har i uppgift att integrera gästförfattaren i kommunens kulturliv och förmedla kontakter med sociala och kollegiala nätverk. Koordinatoren är också kommunens representant i den internationella samarbetsorganisationen ICORN, till vilken kommunen också förbinder sig att betala en årlig medlemsavgift. Avgiften bestäms av ICORN från fall till fall.

Förvaltningen har varit i kontakt med Gävle som är en fristadskommun. Där räknar man med en kostnad om cirka 350 000-500 000 kr beroende på bostadens kostnad, om personen kommer ensam eller med partner/barn, oväntade utgifter etc. Då kostnadsnivån för boende i Danderyd är högre än i Gävle torde den högre nivån vara mest sannolik. Programmet beräknas tidigast kunna starta 2018.

2018: drift 500 tkr

Uppdatering ljus i skolaulor för kulturändamål

Aulorna är till åren komna och i behov av förbättringar beträffande ljud och ljus. Grunden till befintliga anläggningar är gamla. De tillägg som gjorts gör anläggningarna svåra att hantera samt driftosäkra. Om aulorna ska kunna fungera för scenframträdande, konferenser med mera måste uppdateringar ske. Tekniska kontoret har med konsult hjälp tagit fram en förstudie (2015-12-18) avseende belysning och ljudsystem för Danderyds gymnasium. Enligt denna preliminära bedömning rör det sig om investeringskostnader på 70 tusen kronor för ljud och 1 430 tusen kronor för ljus. Motsvarande förstudie har även gjorts (2016-01-07) för aulan i Djursholms samskola som för denna lokal visar på cirka 70 tusen kronor för ljud och 340 tusen kronor för ljus. Förvaltningens uppfattar att förstudierna inte visar på en lösning som matchar reellt behov i synnerhet beträffande ljus. Omtag måste göras. Förvaltningen återkommer i frågan inför budget 2018.

2018: drift X tkr, investering X tkr

Statlig utredning av musik- och kulturskolan

Regeringen har tillsatt en utredning om nationell strategi för musik- och kulturskolan. Med utgångspunkt i ett brett kunskapsunderlag ska utredaren lämna förslag och bedömningar som gäller hur staten kan bidra till att göra den kommunala musik- och kulturskolan mer tillgänglig och jämlik. Regeringens förhoppning är att en tydligare politik ska ge fler barn och unga möjligheten att prova på att stå på scen, spela musik och dansa. Uppdraget ska slutredovisas den 30 september 2016. I uppdraget ingår att identifiera hinder för elever att delta i den kommunala musik- och kulturskolans verksamhet (avgifter, utbud, köer, socioekonomisk bakgrund, kön) och vilka insatser som behöver göras för att uppnå en mer jämlik musik- och kulturskola.

I budgetpropositionen för 2016 har regeringen delvis förekommit utredningen genom att avsätta 100 miljoner kronor årligen från och med 2016 som bidrag för att främja lägre elevavgifter och göra den kommunala musik- och kulturskoleverksamheten mer jämlik så att fler får möjlighet att delta. På Kulturrådet pågår nu arbetet kring det nya bidraget. Ansökningsprocessen utformas och man tittar på vilka uppgifter och handlingar myndigheten behöver från kommunerna för att kunna pröva

ansökan. I början av hösten 2016 beräknas det vara möjligt att söka bidraget på Kulturrådets webbplats.

Förvaltningen följer utvecklingen. Osäkert i dagsläget om utredningen kan resultera i krav på kommunen om lägre avgifter inom kultur- och musikskolan. Lika osäkert om medel kommer att kunna ansökas från kulturrådet för att möjliggöra lägre avgifter.

2018: drift X tkr, investering X tkr

Föreningsbidrag till hembygdsföreningar

Utökad föreningsstöd för att på ett bättre sätt kunna stötta hembygdsföreningarna ekonomiskt i samband med publika evenemang vid Valborg och midsommar.

2018: drift 50 tkr, investering 0 tkr

8 Träffpunkt Enebyberg

8.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Träffpunkt Enebyberg är ett samverkansprojekt mellan Danderyds kommun, Equmeniakyrkan och Svenska kyrkan som visat sig vara framgångsrikt. Utmaningarna för framtiden är främst att bibehålla den mycket goda sammanhållningen som Träffpunkten innebär. I takt med att området runt Eneby Torg exploateras så bedöms förutsättningarna goda för att få ytterligare besökare till Träffpunktens olika verksamheter."

8.2 Mål

Inriktningsmål:

8.2.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Öka antalet besökare
- Utöka service och aktiviteter till medborgarna.
- Undersöka möjligheterna att ungdomscentrum deltar i fältverksamheten.

Styrkor:

- Besöksantalet är stabilt.
- Generellt goda omdömen från medborgarna i verksamhetens egna enkäter.
- Verksamheten bedrivs inom ekonomiska ramar.
- Gemensamt lokal- och delvis personalutnyttjande.

Svagheter:

- Minskat antal deltagare inom Fritidsträffen.
- Gränsdragningen mellan Equmeniakyrkan, Svenska kyrkan och kommunen.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Införa MerÖppet vid Enebybergs bibliotek vilket kommer att innebära större valfrihet för låntagarna.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal besök/ inv Enebyberg	13,2	14	14	14	14

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Genomsnitt för granskning avseende	-	3,4	-	3,4	-

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
helhetsintrycket av verksamheten					

Mätning sker enligt plan vartannat år. Nästa mätning 2016.

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Nettoutfall, andel av nettobudget.	100%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

8.2.2 Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.

Ambitioner kommande budgetperiod:

- Söka möjligheter att skapa generationsöverskridande aktiviteter.
- Fortsatt goda relationer med Equmeniakyrkan och Svenska kyrkan.

Styrkor:

- Verksamhet från "0-100" år som bedrivs av olika huvudmän i gemensamma lokaler är ett koncept som ger såväl personal som besökare en extra stimulans.
- Bibliotekets samarbete med bibliotekets vänner, hembygdsförening och olika utställare.
- Fortsatt hög aktivitet avseende "bokprat" vid biblioteket.
- Trygg och stabil personal som innebär att besökarna känner social samvaro och trygghet.

Svagheter:

- Förutsättningar finns men allt för få tillfällen skapas för generationsöverskridande aktiviteter.
- Trånga lokaler.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Datautbildning - yngre undervisare äldre.
- Konst och form över generationsgränser.

Resultatmål:

Öka antalet generationsöverskridande aktiviteter.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal aktiviteter	-	2	3	4	4

Inriktningsmål:

8.2.3 Frisk luft

Träffpunkten disponerar en leasingbil för persontransporter främst avseende fritidsträffen. Nuvarande leasingavtal går ut 2017-05-31.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden:

- Undersöka möjligheten att nyttja bilpool om detta inte går ersätta nuvarande leasingbil med en som är fossilbränsleoberoende.

Resultatmål:

(1.2 Mprg) Verksamheten är fossilbränsleoberoende år 2020.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel fossilbränsleoberoende bilar för persontransport	0	-	50	100	100

8.3 Ekonomi (budget)

8.3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	848	617	0	626	626	626
Verksamhetens kostnader	-7 643	-7 818	0	-7 779	-7 787	-7 796
Nettokostnader	-6 795	-7 201	0	-7 153	-7 161	-7 170

Kommentarer till driftsbudget

Nettobudget för 2017 innebär en minskning om 0,7 % (48 tkr) jämfört budget för 2016.

- Lönekostnader har beräknats enligt plan samt räknats upp med 2,0 % för avtalsperioden.
- Lokalhyror har räknats upp med 0,7 %
- Kapitalkostnader är beräknade efter liggande investeringsplan, internränta 1,75 % samt prognos beträffande aktiveringstidpunkter. Då ett antal äldre investeringsprojekt är fullt avskrivna 2017 innebär detta lägre kostnader jämfört 2016 om 170 tkr.
- Kostnader för fakturerade tjänster enligt internavtal bygger på preliminära beräkningar från kommunledningskontoret och innebär i förhållande till volym- och prisförändringar en uppräkning med 7,6 %.
- Övriga kostnader har räknats upp med 1,2 %. Kostnader inkluderar en årligen tillkommande kostnad avseende systemdrift för MerÖppet bibliotek om 100 tkr. Denna kostnad tillfördes biblioteket redan i budget 2016.
- Externa intäkter har inte räknats upp. Avser i huvudsak caféverksamhet och bygger på självkostnadspris.
- Interna intäkter har räknats upp 2,0 %. Budget 2017 bygger på fortsatt två deltagare i fritidsträffens inskrivna verksamhet.

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Externa intäkter	133	133	182	133
Interna intäkter	493	484	666	593
Intäkter	626	617	848	726
Lönekostnader	4 625	4 534	4 378	4 506
Lokalhyror	1 622	1 617	1 593	1 599
Kapitalkostnader	82	252	222	237
Internavtal KKK	312	290	273	294
Övriga kostnader	1 138	1 125	1 177	916

(tkr)	Budgetförslag 2017	Budget 2016	Bokslut 2015	Budget 2015
Kostnader	7 779	7 818	7 643	7 552
Nettokostnader	-7 153	-7 201	-6 795	-6 826

8.3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	0	0	0	-100	-100	0
Nettokostnader	0	0	0	-100	-100	0

Förvaltningens förslag till investeringsbudget 2017 för Träffpunkt Enebyberg uppgår till 100 tusen kronor och fördelar sig på följande projekt:

Inventarier Träffpunkten

Diverse ersättningsinventarier såsom möbler med mera.

Investeringskostnad 100 tusen kronor och kapitalkostnad 22 tusen kronor årligen med avskrivningstid 5 år och internränta 1,75 procent.

2017: drift 2 tkr, investering 100 tkr

8.4 Förslag till budget 2017

Enligt plan och ordinarie omfattning. Se kommentarer ovan under rubriken "*Kommentarer till driftsbudget*".

8.5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

8.6 Utmaningar inför framtiden

Analys av omvärld och den egna verksamheten

- Enebyberg växer och det ger framtida möjligheter för Träffpunkt Enebyberg att få ytterligare besök och utveckla verksamheten.